SOUTH AFRICAN PUBLIC LIBRARY
31 JUL 1951

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No 30—Vol. XLIX. FRIDAY 27TH JULY, 1951. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE: SIX PENCE

★ ★ ★

CIVILISATION

"Formerly, when people wanted to fight with one another, they measured between them their bodily strength; now it is possible to take away thousands of lives by one man working behind a gun from a hill. This is civilisation. Formerly, men worked in open air only as long as they liked. Now thousands of workmen meet together and for the sake of maintenance work in factories or mines. Their condition is worse than that of beasts. They are obliged to work, at most dangerous occupations, for the sake of millionaires . . . . This civilisation is such that one has only to be patient and it will be self-destroyed."

—Gandhiji.

સુધારો

"આગળના વખતમાં, જ્યારે લોકો એક બીજાની સાથે લડવા માંગતા હતા ત્યારે તેઓ એક બીજાની શારિરિક શકિતનું માપ કાઢતા હતા. આજે તો ટેકરીપર તોપની પાછળ ઉભા રહી એક માણસથી હજારો માણસોના જાન લઇ શકાય છે. આ સુધારો છે. આગળના વખતમાં, લોકો ખુલ્લી હવામાંજ પોતાની ઇચ્છામાં આવે તેટલી મજુરી કરતા હતા. આજે હજારો કામદારો એકત્ર થઈ રોજીને માટે કારખાનાઓ અથવા ખાણો માં મજુરી કરે છે. તેઓની સ્થિતિ પશુઓના કરતાં વધારે બુરી છે. કરોડપતીઓને ખાતર અતિ જોખમ ભરેલાં કામો તેઓને પોતાના જાનના ભોગે કરવાં પડે છે.....આ સુધારો એવો છે કે માણસ ધીરજ રાખશે તો પોતાની મેળેજ નાશ પામશે.

—ગાંધીજી.

★ ★ ★

44" Wide
CREPON -
GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.

44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest SILKS & SAREES.

44" OPAL GEORGETTE
In all shades ... 15/6 yd.
44" EMBOSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET uncrushable 15 11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN 3 11 yd
ALL SHADES IN STOCK.

—o—

CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.

—o—

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10,0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Now reduced to £5/10/-

—o—

PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades in Stock.
Special Offer 4/11 Yard

44" Coloured Georgette
with double printed border
Sky-Wine & Green
6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

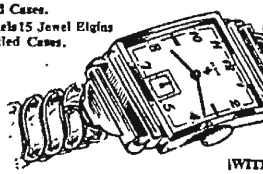

WITH THE
NEW MIRACLE
DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex-Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11 12 Pasteur Chambers, Jeppe Street, P.O. Box 5199 Johannesburg
'Phones: — Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONS BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/6. 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

The

New India Assurance

Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919–1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

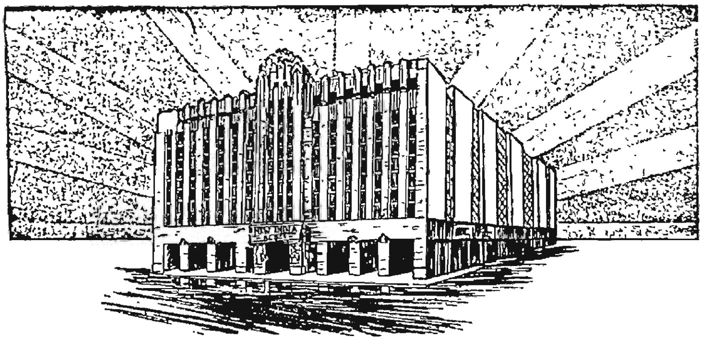

Head Office: **BOMBAY.**

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-1950

A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The Business of the New India has developed very strongly in the past three years with successive Increases."

"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained property."

"The MARINE FUND is more than double (237½ per cent) the amount required."

"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years."

"LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 5 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.
Fire Premium	1,70,32,179
Marine Premium ...	56,04,844
Miscellaneous Premium ...	35,84,968
Life Premium	2,88,79,302

	Rs.
Life Business in force exceeds ...	54,34,00,000
Assets exceed	15,36,00,000
Total claims paid over ...	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 78513.—P.O. Box 1610,

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

Cable & Telegraphic Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

EXPERIENCED,
RELIABLE
AGENTS
MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

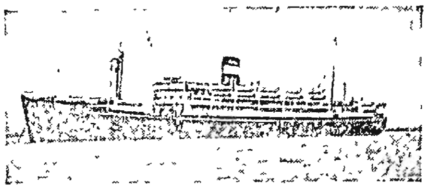

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja due 29th Aug. and sails on 4th Sept.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class single without food	£75—0—0
Second " " " "	50—5—0
Inter-Class " " "	33—15—0
Unberthed (Deck) without food	20—15—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £5—0—0
Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India
Members of I.A.T.A

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડરેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તઈયાર રહે છે ગામ રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

Kapitan's Sweetmeats By Post

For the convenience of our up-country customers, we dispatch Sweetmeats promptly and securely packed to ensure that they reach their destination in oven fresh condition.

LATEST RECORDS IN STOCK

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,
DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to:

COASTAL PRINTING PRESS,

Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

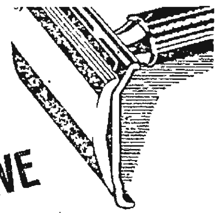

SAVE MONEY AS YOU SHAVE

4 BLADES FOR 6d.

Every Minora blade gives you more shaves, because Minora blades are made from the finest steel. They last longer because they stay sharp longer, saving you money all the time. You get four Minora blades for only sixpence. Look for them in the red, white and yellow packet.

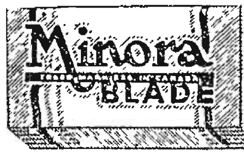

3941.3

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 30—Vol. XLIX | Friday, 27th July, 1951 | Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: SIX PENCE

Indian Opinion

FRIDAY, 27TH JULY, 1951

A Heartening Step

IT has been felt for some considerable time that the British Government's attitude towards the South African racial policy has been somewhat lukewarm and that even in the United Nations it has failed to take the firm stand that was expected of her. Happily, however, there has been almost a revolutionary change in that attitude during recent months as is apparent from its liberal Colonial policy. That has undoubtedly given the Colonial people and also the non-Europeans of South Africs a ray of hope in the otherwise very gloomy horizon. It has, of course, rudely shocked the South African Government, whose plans of staying the progress of the non-Europeans, and of putting the clock back by a century are being frustrated. But it has comforted the hearts of millions of dumb people, whose goodwill will assuredly stand the British Government and the British people in good stead. Public opinion in these matters counts a great deal. No Government can go in advance of public opinion, and public opinion (we mean here, of course, the European public opinion) is to a large extent responsible for the present reactionary policy of the South African Government. Had public opinion been averse to such a policy the Government would not have been able to pursue it for long.

South Africa strongly resents the interference of the outside world in what she claims to be her domestic affairs. But her racial policy is as much her domestic affair as a parent's cruelty to his or her child would be considered the domestic affair of the parent concerned. The court would take action against such cruelty if and when it came to light. The same rule would apply in the case of a Government treating its people inhumanly. The civilised world must take account of such uncivilised behaviour occurring in any part. Thus the South African racial policy is no longer South Africa's domestic affair. It is fast becoming an international affair as indeed it should.

In this respect it is very heartening to feel that a bold step of submitting four resolutions on the South African racial policy has been taken for the annual conference of the British Labour Party due to meet in October. One of the resolutions calls on the Labour National Executive to urge the Government 'to do everything possible through the United Nations and other available sources to bring to an end the existing system of racial discrimination and to secure for all South Africans, regardless of colour or creed, true social justice. It is to be sincerely hoped that these resolutions will not merely be discussed and end there but that they will be dealt with with the seriousness that they demand in the best interests of the peace of the world. Sooner or later all the nations of the world must inevitably take active steps against man's inhumanity to man whereso-ever it takes place. The way the world is going at present, it would appear, the civilising influences of the world are diminishing and the world is fast reverting to barbarism. The time has come for those who have not yet lost their sanity to shake off their lethargy and timidity and to come out boldly and condemn this attitude irrespective of all consequences. Those that are enlightened must be prepared to bear the cross and save the world from destruction.

S. A. APARTHEID POLICY

TO BE ATTACKED AT BRITISH LABOUR PARTY. CONFERENCE

Sapa Reuter's message from London dated July 23 states:

FOUR resolutions on South African racial policy have been submitted for the annual conference of the British Labour Party in October.

One, from the Hendon Borough Labour Party branch, urges the Government to make a firm stand in the United Nations on any occasion when the rights of Native peoples come under discussion.

It deplores the policy of Apartheid and asks that in territories for which the British Government are responsible for the rights of the Native people should be recognised as supreme.

The resolution also calls upon the Government to make no concessions either to South Africa or to European settlers in any other parts of the African Continent.

A Pentland (Edinburgh) resolution "deplores" South Africa's racial policy and calls on the British Government to resist any proposals for the integration of the South African Protectorates with the Union.

It urges the British Government to equally oppose the integration of Nyasaland and Northern Rhodesia with Southern Rhodesia on terms unfavourable to the Native inhabitants of those countries.

The resolution also requests the immediate publication of the report of the Commission of Inquiry in the case of Seretse Khama.

Huddersfield East Labour Party has a resolution which "regards the racial policies of the present South African Government with repugnance."

It calls on the Labour National Executive to urge the Government "to do everything possible through the United Nations and other available sources to bring to an end the existing system of racial discrimination and to secure for all South Africans regardless of colour or creed, true social justice."

A resolution by Cardiff City Labour Party asks the conference "to regret the measures introduced by the Malan Government depriving Coloured citizens of the Union of the franchise," and to welcome the legislation introduced by the British Government extending self government in the West African Colonies."

It calls on the British Government to pursue a policy throughout its African Colonies and Protectorates, and particularly in Kenya and Bechuanaland, which recognises the paramount interests of the African population.

THE DIVIDE AND RULE TECHNIQUE

(L. W. Ritch)

KEENLY alive to the truth that Unity is Strength, the device of Divide and Rule has been a favourite method of tyrants for the maintenance of their tyranny, from time immemorial.

The technique employed has always been much the same; viz. to provoke and encourage animosity between the several sections of the victims of their tyranny. Unfortunately, jealousies and envies are all too easily aroused and fostered, and it is an old trick of the exploiter to divert attention from himself by taking advantage of human weaknesses to artificially create antagonisms among the exploited and so prevent a united stand against his own wrong doing.

The Union's Herrenvolk policy of White entrenchment apparently relies for its success largely upon the introduction of its apartheid poison into the non-white body as a whole to, as far as possible, prevent co-operation by its several parts.

The idea, obviously, is to promote a "war of the members" and so avert the danger of co-ordinated opposition against the real common enemy—itself

Evidence is not lacking to show that the Native peoples are being prompted to revive the rapidly decaying exclusiveness of tribalism as between themselves.

The Eurafricans or Coloureds are subtly being encouraged to regard themselves as near-Whites and therefore too superior to make common cause with mere "Kafirs" and "coolies."

The Indians are being represented as the common enemy of both Natives and Coloureds.

The lying story is repeated again and again that the Indians are an unassimilable element of intruders; of poachers who managed by devious means to gain a foothold in South Africa against the wishes of the Government for the time being and the people it represented.

The more unsophisticated among the exploited repressed Native masses are encouraged to regard the Indians as in many ways usurpers of occupations and opportunities that might have been theirs.

Still largely blinded by the tradition of White Baaskap, starved in the matter of education, himself relegated in the main to "the rank and pay" of hewer of wood and drawer of water, the unlettered, uninformed Native African finds it difficult to understand why other "black men," especially men of foreign origin, should be permitted to become prosperous and even wealthy as contrasted with his own poverty, frustration, and denial of opportunities to progress and advancement.

In the light of which, it is easy to see how the mere suggestion that the Indian has grown rich through exploiting the less sophisticated Native plus the widely publicised desire of the "big white chiefs" to get rid of the Indians altogether, should be construed as encouragement to the commission of attacks such as occurred in Natal but a short while ago.

It fortunately remains true that while all the people can be fooled some of the time, you can't fool all the people all the time, and so, thanks to the wise efforts of the well-informed leaders of Native opinion, the Native masses are rapidly becoming aware of the trick that is played on them and increasingly aware of whose is the hand that is wielding "the whip of calamity."

Just as the plea to justify the threatened eradication of the Indian element on the ground of its alleged unassimiability is disproved by the facts (if anything, the rising generation has become *too* adaptable) so the contention advanced that the more liberal treatment of the Native element, such as increased educational facilities, admission to the ranks of the skilled workers, would endanger white civilisation and result in a return to barbarism, is seen to be no better than a baseless fiction.

No intelligent and thoughtful European fails to recognise that all such talk is but pretence to conceal the real motive of Apartheid—the perpetuation of White Baaskap.

To the Indians, who be it remembered were originally invited to South Africa on the understanding that the term of their indentured service being completed they and their dependants should be treated as "freemen" and afforded equality of opportunity politically as well as economically, the truth of the matter has for a long time been abundantly clear.

Not on the grounds of merit or demerit, but solely because of their race and colour have they had to endure being branded with the bar sinister of inferiority.

That they have survived and even prospered materially, is certainly not due to any encouragement on the part of the several governments under which they have lived during the last three quarters of a century.

Rather does it certify to their own pertinacity, endurance and enterprise, qualities usually accounted creditable and meritorious.

Was it not one of Natal's most outstanding statesmen who observed that it was for his virtues more than his vices that the Indian was disliked ?

Thoughtless people have charged the South African Indians with being concerned only with money - making. The educational establishments they have founded and supported, their generous contributions to charitable institutions of our kind and another, their persistent claim to recognition as responsible members of the body - politic should, to every fair-minded person, be sufficient repudiation of the charge.

Does it not occur to their critics that a people capable of going to gaol in their hundreds in defence of a principle can hardly be said to have no soul above money making ?

Even supposing the charge were substantially true, whose would be the blame ? Surely not the miserable victims, themselves, of a calculated policy of repression, reflected in their statutory branding as "undesirable" in enactment after enactment; a people stigmatised as pariahs, and as such relegated to ghettos or "coolie locations."

In view of the constantly reiterated threat that conditions would eventually be made so intolerable that they would be virtually forced to leave the country, should it be surprising if they had concentrated upon making the most of opportunity while opportunity still offered ?

Rather is it a matter for wonderment that they have preserved a sufficiently strong sense of dignity and self-respect to challenge the present Government's Apartheid Policy and to defy the Class Areas Act, a law that puts the coping stone upon their complete degradation.

The cost of so doing must inevitably be high. The courage and endurance called for, correspondingly high.

If the other non-European sections can be converted to a realisation of the advantages of Passive Resistance as opposed to violence or brute force, and so to present a united front, it may be safely predicted not only that the Class Areas Act will be made unworkable, but that the death knell of Baaskap, alias Apartheid will have been sounded.

The Indian section should welcome the opportunity of taking the initiative, remembering that "the example the best men set, is the one lesser men follow."

The Native by reason of his training and tradition may not be an easy convert to what is sometimes called Passive Resistance, sometimes non cooperation, but it may be well to remember that the secret of Mahatma Gandhi's success as a propagandist lay in his personally, setting the example, has recommended others to follow.

Quite apart from material considerations, Truth and Right and Jusrice are at stake.

Those who seize the opportunity presently offered to rally to their defence will have had the honor and privilege of setting up yet one more milestone on the path of man's progress.

Prominent Quakers Visit South Africa

MR. AND MRS. E. R. BRAYSHAW, members of the Religious Society of Friends (Quakers) in England are making a three months' journey through the Union of South Africa to study its racial problems and to gain an understanding of the present situation for the enlightenment of Friends and others after their return to England. They bear a message of encouragement and sympathy to all who are working for inter-racial understanding and justice and harmony in this multi-racial country.

This is Mrs. Brayshaws first visit to South Africa; she is a prominent member of the Quaker body in England being the first woman in its 300 years' history to preside at its annual assembly; she is now chairman of the Friend's Service Council whose work extends to many countries including India and Pakistan,

Mr. E. Russell Brayshaw M.I. MECH. E. is an engineer, retired, and is visiting South Africa for the fourth time. In 1938 he was a member of a Quaker deputation including Lady Harris from England and Dr. and Mrs. Jones from the United States, which came to make an extensive study of racial problems; a further visit in 1946 enabled him to renew the contacts made in 1938.

During the past few weeks Mr. and Mrs. Brayshaw have met groups of Indians in Johannesburg, Pietermaritzburg and Phoenix with whom they have had a frank interchange of views. They have reminded their hearers how the early Quakers amid bitter persecution and without civil rights maintained their religious convictions and won through against great odds to freedom.

I.C.U. FORGES AHEAD

The following is a official report of the opening of the I.C.U. Hall in East London on July 14:

THE story of the Industrial and Commercial Worker's Union of Africa—the I.C.U.,—stands out like a fiction if it could be properly explained to the general public. Perhaps no other African organisation has had such a romantic career like it. Since inception 32 years ago at Capetown, it had forged ahead with the industrial and political development of the African people and other non-Europeans of our country. It was the I.C.U. that first began to agitate for better wages for the African people and in many instances it met with remarkable success. But what happened at East London on July 14, 1951, will never be forgotten by those who witnessed it. At the beginning of 1950 a scheme was put forward by its general secretary to the members of the Union to erect a public hall and it was agreed that each member contribute the sum of one pound (£1) per month for this purpose. With loyal consistence the members of the Union voluntarily paid the amount agreed upon with the result that the arrangements were made with a leading firm of building contractors to erect the hall. This hall was officially opened at a public ceremony by His Worship the Mayor of East London (Councillor E. H. Tiddy) on Saturday, July 14, in Duncan Village. The ceremony was attended by a distinguished gathering which included besides the Mayor, the chief Magistrate of East London, Mr. Will Stuart, M.P., Mr. Manilal Gandhi who, motored specially from Durban, Mr. J. B. Sesing, ex-chairman of the I.C.U. and a member of the Advisory Board at Bloemfontein, Councillor G. M. Berlyn, the manager of the Native Administration, Mr. P. Venter, Mr. Cassoojee, representing the Indian community. Port Elizabeth and Kingwilliamstown branches of the I.C.U. were represented, the latter branch made a presentation of a fine big clock which now hangs in the hall conspicuously. Many congratulatory messages were read by the general secretary among which was one from the Southern Rhodesia I.C.U. with headquarters at Salisbury. The secretary of the I.C.U. in Rhodesia, Mr. Charles Mzingeli, was expected to attend the ceremony, but at the last moment a telegram was received from him stating that the Union Government in Pretoria had refused him to enter South Africa notwithstanding the fact that a permit was issued to him by the local authorities at East London allowing him to enter the urban area of East London. It is hoped to probe this matter further in order to find out what had actually happened when the authorities were contradictory.

The Mayor, who officially opened the hall paid a tribute to Mr. Clements Kadalie, general secretary of the I C.U. because of his determination and foresight the hall owed its existence. He went on to congratulate the rank and file of the Union who supported him loyally. He considered that a great public venture had been accomplished in Duncan Village for he has been assured that the hall will be available to all who will apply for its use. The Mayor concluded his speech by officially naming the hall as 'Clements Kadalie I.C.U. Hall amidst great applause by the audience.

Mr. Will Stuart, M.P. who laid the foundation stone of the building in February 1951 spoke after the Mayor, also paid warm tribute to the general Secretary of the I.C.U. whom he described as one of the outstanding leaders among the people. He had watched his career since 1920 from Cape Town and he was glad to say that Mr. Clements Kadalie had been one who first was responsible to raise the wage standard of his people. For his courage and conviction he had been gaoled on several occasions, but he was always vindicated by the courts of law. He remembered when he Mr. Stuart defended the general secretary of the I.C.U. and eight other officials of the union in the Supreme Court, Grahamstown, 1930, arising from the strike at East London for better wages, when all were honourably discharged by the court. Mr. Stuart went on to tell the big audience how he assisted the I C.U. to get the authorities agree to the erection of the hall and he was pleased to see that a fine edifice has now been accomplished. In his speech Mr. Stuart touched on the thorny question at East London of the 2/- lodger's fee imposed upon the residents by the City Council which he hoped will be removed. In the meantime, he suggested that the areas of this fee should be paid by the residents pending the promulgation by the Administrator withdrawing the 2- fee. It was obvious when Mr. Stuart touched on this thorny question that the vast audience of the residents did not approve of this part of his speech.

Councillor G. M. Beryln, chairman of the Native Affairs Committee of the City Council, who spoke after Mr. Stuart, also dwelt on the 2/- lodger's fee. A great ovation however, awaited Mr. Manilal Gandhi when he rose to speak. He spoke touching particularly on the moral issues of the non Europeans. He felt strongly that the non-Europeans should develop moral character in order to impress upon the world the right of their claim to citizenship. He also praised the work of the general secretary of the I.C.U. and his presence at the gathering proved this to the hilt. The chief magistrate of East London made another brilliant speech for when Mr. Clements Kadalie replied to all the speakers, he commended the chief magistrate to leave the bench and take up politics as he thought that he would make a very good politician. After congratulating the general secretary and the Executive Committee of the I.C.U., the speaker went on to praise highly the work of the I.C.U. women. He thought that without the active support of their womenfolk the hall which was being officially opened that day would have never materialised. The men should be proud of their women. The Rev. D. Mbopa of St. Philips Mission contributed a remarkable address in congratulation of the I.C.U. and their leader for erection of such a "beautiful hall" as he described it. His speech was punctuated with loud cheering by the big gathering.

Mr. E. D. Tsenyengo was another speaker who also spoke highly of the leader of the I.C.U. The manager of the Native Administration Mr. P. Venter added his congratulations to the general secretary of the I.C.U. in a brilliant speech. He thought also that the hall would meet the demand of the residents for more halls in the Duncan Village. When the general secretary rose to respond to so many references to his work, it was apparent that he was moved by what was said about him by all the speakers. In his speech he briefly summarised the history of the I.C.U. since January 17, 1919, to the present day. He told the audience of the struggles the I.C.U. encountered during its 32 years of its existence. His arrests on several occasions together with the deportation order in 1920 at Capetown, the arrest of other officials of the Union, were vividly told to the audience. The international triumph at Geneva and in Europe generally in 1927 were briefly touched. The achievements of the I.C.U. to raise the economic standard of the non-Europeans, appearances of its officials at many Government Commissions, as well as on local authorities commissions, were also mentioned by him. But he considered that the achievement of erecting a magnificent hall at a cost of thousand pounds was indeed a great triumph for the I.C.U. He thought it was a great honour done him by the Mayor to name the hall after him. The general secretary finally thanked all those who helped to put up the hall, particularly he mentioned the name of Mr. Will Stuart, M.P. who got the Government to agree to allow the I.C.U. to erect the hall. Special reference and gratitude to the Mayor (Councillor Tiddy) who personally persuaded the City Council also to agree to the erection of the hall as well as for honouring him in person by naming the hall after his name, was made by the general secretary. Mr. Manilal Gandhi came in for high praise by the general secretary for he made big sacrifice to leave his work in Phoenix to come to East London to attend the ceremony. The audience applauded to all these references.

After speeches the official opening ceremony came to an end at 6 p.m.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St, Jeppe, Johannesburg.

India's — only — Story — Monthly —

Caravan

Yearly Rs 10/- Single Copy Rs 1/- Published by DELHI PRESS NEW DELHI

Send 6d stamps for Specimen Copy to: Delhi Press, Connaught Circus, Box 17, New Delhi.

OUR INDIA LETTER

(FROM OUR OWN CORRESPONDENT)

Bombay July 10.

NEHRU'S REVIEW

TWO important documents have been published during the last week—Mr. Nehru's report on the Indian situation for the meeting of the All India Congress Committee to be held at Bangalore, and the Five Year Plan prepared by the Planning Commission. The main points of Mr. Nehru's report are: (1) Among the notable achievements of the Central and States Government are the establishment of law and order, rehabilitation of refugees, maintenance of the machinery of the Government, integration of States, improvement of the communication system, progress of scientific research. (Necessity of controls. "It is of vital importance to keep prices down." (3) Necessity of having a strong Central Government which can work out the national plan (prepared by the Planning Commission) in co-operation with the States Governments. (4) India a secular State. "We have to give special care to our minorities, such as Muslims, Sikhs, Christians and others." Special attention must be paid to "backward and unprivileged classes, including those living in the tribal areas." (5) "I hope that it may be possible to pass the Hindu Code Bill before long" (6) Necessity of mixed economy. Policy of mixed economy. Policy of pure 'laissez faire' is not feasible. Yet "we have felt that there is still an honourable place for private enterprise." But it must fit into the national plan (7) The abolition of the Zamindari system must be expedited. (8) Cottage and small scale industries should be developed. (9) Tremendous growth of population and necessity of family planning. (10) Food problem of topmost priority. The 'Grow More Food' campaign has yielded substantial results as statistics show. The recent legislation in U.S.A. "will enable us to get 12 million tons of food grains from them. (11) Progress in educational and health plans will depend upon our resources which can only come from higher production and greater national wealth. (12) "Our foreign policy has been very largely approved by the country." (13) "In times of crisis a large measure of unity and national purpose are essential."

Other Parties

Regarding other political parties Mr. Nehru says in his report: "In regard to the Socialist Party or the Praja Party or any like organisation, we should endeavour to have as much of co-operation in working common programmes as possible The Congress must stand on its own programmes and methods and must keep its doors open to all who agree with it. Even those who disagree with it and follow a different course, should be invited to co-operate in some of the larger issues on which we think alike."

National Planning

The other important document is the report of the Planning Commission—being the draft outline of a five year plan envisaging an outlay of Rs. 1793 crores on development programmes. The plan is divided into two sections, one providing for an expenditure of Rs 1,493 crores for restoring the pre-war availability of essential goods, and the other Rs. 300 crores for ensuring a higher rate of development. The Commission considers the implementation of the first part at any cost as essential. The second part is dependent on external assistance for its execution. The plan provides for the execution of irrigation and power projects already undertaken, contemplating an expenditure of Rs 451 crores. The expenditure on agriculture and rural development is placed at Rs. 191 crores, transport and communication Rs. 388 crores, industry Rs. 100 crores and social services Rs. 254 crores. A provision is made for an expenditure of Rs 79 crores on rehabilitation. The Commission looks forward to close co-ordination between private and public sectors. State investment in industry is to be confined to new lines and development of the existing State enterprises. Greater emphasis is laid by the plan on agriculture. The new irrigation projects are calculated to cover an additional area of 8 7 million acres and the power projects to provide additional power amounting to 1.1 million kilowatts by 1956. The agricultural expansion envisaged by the Commission will give the country an additional quantity of 7.2 million tons of food grains, two million bales of jute and 1 2 million bales of cotton. In spite of increased food production, the Commission suggests an annual import of three million tons of food grains for the next few years and the building up of one million ton reserve, as a buffer against emergencies and rise in prices. The plan has been formulated on the basis of available internal resources; the shares of the Central and State Governments in the total expenditure being placed at Rs 734 crores Rs. 759 crores respectively. Among the resources indicated by the Commission for the duties, death duties, betterment levies and extension of sales tax. In spite of these, however, it is felt that deficit financing will have to be resorted to an extent of Rs. 290 crores. Stressing the need for population and family planning, the Commission urges that the State should provide facilities for sterilisation and giving advice on contraception.

Food Situation

The country has definitely tided over the food crisis not only for this year but for the next year also, said Mr. K. M. Munshi, India's Food Minister. "Somehow or other we have got enough food. Our rabi and kharif crops in the coming seasons are expected to be good. Mr. Munshi disclosed that under a new scheme the Central Government proposed to rear about 40,000 stud-bulls in another ten years to "revitalise" the bovine cattle of the country which number about 187 million heads. Bihar's Food Minister stated at Calcutta that the worst phase of the food crisis was now over.

Food Facts

During 1950 51 India increased its food production by approximately 14 lakh tons, cotton by about 3 lakh bales, jute by 2 lakh bales and sugar by 1,25,000 tons. Out of about 3 2 million acres under the improved varieties of sugarcane in India, 2 million acres are in U.P. As against a stock of 7 lakh tons of foodgrains at the beginning of 1951, India had at the end of June, 16 3 lakh tons. India requires about 1,50,000 tons of cocoanut oil a year for industrial and other purposes. The number of convictions in May 1951 for breaches of food laws was 4,018 and the value of foodgrains confiscated totalled Rs. 1,06,800.

Bad Custom Banned

The practice of giving or taking of girls as part of the dowry on occasions of marriage has been delared illegal by the Rajasthan Government. A press note in this connection states: "Government's attention has been drawn to the fact that the practice of giving and taking of girls as part of the dowry on occasions of marriage still continues and that such girls are subjected to forcible marriage This is in violation of the sanctity of person, guaranteed in the Indian Constitution which prohibits traffic in human beings." The press-note added that firm action would be taken against "anyone who violates the Constitution and commits an offence against the law of the land."

Freedom Not Honoured

In his report to the A.I.C.C., Mr. Nehru regretted that Khan Abdul Ghaffar Khan 'whose life was dedicated to the cause of independence and to the service of the people,' should be jailed by the Pakistan authorities. The Prime Minister said, 'he and his brave comrades continue their lives in prison in Pakistan year after year, even though it is said that freedom has come to their country 'This is not only significant but also symbolic of the type of freedom which awaits brave and freedom loving spirits in Pakistan.'

'Truth Will Triumph Over Evil In Kashmir' Says Sheikh Abdullah

Kashmir Premier Sheikh Abdullah addressing the All India Congress Committee session at Bangalore on July 14 said that he was confident that truth would triumph over evil in Kashmir. According to PTI Sheikh Abdullah observed, "Pakistan having failed in its attempts to grab Kashmir through underhand means was now trying to resort to other tactics. These tactics mean to provoke communalists in India through fanatical communal talk of repression of minority community in East Bengal. Pakistan thought that by so doing it would undermine the faith of the people of India in ideas and principles cherished by them for decades. This is, I feel, the greatest danger to Kashmir. I do not at all worry about any danger from Pakistan, People in India have to remain firm in their resolve to fight over communalism and to uphold truth of love and truth of secularism." Sheikh Abdullah declared that the people of Kashmir were solidly behind Mr. Nehru's stand on the latest resolution of the Security Council. He added that during the last three years Pakistan and certain interested foreign powers had taken an undue advantage of Mr. Nehru's passionate desire for peaceful settlement, Mr. Nehru has also hoped that the world would see on which side the justice lay, But that hope Abdullah said had not been realised. Now the India Government were determined that

no longer would Pakistan or other outsiders be allowed to take further advantage of India's desire for peaceful settlement.

India's First General Elections

Rapid progress is being made in the preparations for India's first general elections in November - December this year. Electoral rolls listing 175 million voters are ready and the process regarding delimitation of constituencies has been completed. Final touches are now being given to electoral rules and regulations and other allied details. The Election Commissioner is busy with its important task of building roughly 200,000 polling booths, procurement of 1.9 million ballot boxes and printing of 520 million ballot papers. The Commission will also require the services of more than half a million workers and volunteers to conduct the election. The minimum age prescribed by the Act for a candidate to the House of People and the State Legislatures is 25 while the minimum age for the Upper House is fixed at 30. Persons belonging to sheduled caste or tribes are eligible to contest an unreserved seat but no one who is not a member of a scheduled caste or a tribe can contest a seat reserved for them. The country will have to elect 489 members to the House of People—India's Republican Parliament besides eight members to be nominated by the President. These eight members will include six from Jammu and Kashmir, one from Andamans and Nicobar Islands and one from sheduled tribes of autonomous districts of Assam

Indian Cricketers' Outstanding Performances

Indian professionals in League Cricket in Britain have given outstanding performances this season. Mr. Dattu Phadkar has done so well for Nelson in the Lancashire League that he has been offered a three year contract. This is the first time in many years that a three year contract is offered in the League Cricket to a professional. Mr. C. S. Naidu with the Central League Club, Littleborough, has signed for another year. Mr. Gul Mohammed has a two year term with Ramsbottom in the Lancashire League. Mr. Hazare's contract with Royton (Central League) ends this season and he may return to the Lancashire League. Nelson with Mr. Phadkar had won the Worsley Cup earlier and repeated success in the League. Then there are Mr. Polly A. Umrigar who is with Werneth and Ramchand at Furness. And Mr. Vinoo Mankad for Castleton is second to Frank Worrel in onethousand-run-for-season race. Mr. Phadkar now heads the Lancashire League bowling averages with 60 wickets for average of 7.56. He is the fifth in batting averages with 12 innings seven not-outs; 281 runs and 57.80 average. Mr. Mankad's figures are: batting 87 and bowling 52 for 15.3 average. Vijay Hazare is at the top of bowling in the Central League with 58 for an average of 9.31. Next is Mr. Polly Umrigar with 44 for 10.40 average and batting average 81.66 runs. Curiously Hazare's is only 34.33 runs. In Oxford versus Cambridge cricket match at Lords, which ended on July 10, in victory to Oxford by 21 runs, Mr. Subba Row from India took five wickets for 21 runs for Cambridge and Mr. Divecha captured seven wickets for 22 runs playing for Oxford. Mr. Divecha got his "Blue" last year while Subbha Row got "Blue" this year.

Azad Meets Mossadeq

Maulana Abul Kalam Azad, India's Education Minister told the Persian Premier, Dr. Mohammed Mossadeq, that when he was asked in London about the nationalisation of Persian oil he replied" it is Persia's right just as England had itself nationalised many of her industries like coal, steel and banks." The Minister who was on a visit to Persia had an hour's talk with Premier Mossadeq and conveyed a message of goodwill and friendship from Mr. Nehru. The Persian Prime Minister thanked Maulana Azad for the visit and hoped that the friendly and cordial relations existing between the two countries would continue to grow. Maulana Azad stated, "After a long time Persia had the good luck of having a selfless statesman like Mossadeq who is doing yeoman service to better the lot of the masses and to enhance further Persia's prestige."

Direct Action Against Apartheid Legislation To Be Discussed

A conference of South African non-European organisations is to be held in Johannesburg on July 29, to discuss what is described as "a plan of direct political action." The conference has been called by the African National Congress, representing Natives. The other main non-European groups will be represented by the South African Indian Congress and the African People's Organisation (Coloureds). The Franchise Action Committee of the Cape has been invited to send observers.

Benoni Township Changed To Bakerton

The Springs Asiatic Bazaar township adjoining Payneville Native township will be known in future as Bakerton, in honour of Mr. E. J. Baker, manager of the Springs non-European Affairs Department. This change of name was decided at a recent meeting of the Advisory Committee. The bazaar area has a population of 1017.

Things In General

Mr. E. H. Ismail

Looking fit and well after three months tour of Mauritius, Madagascar, and the East African Territories, Mr. E. H. Ismail, a local business man, sports administrator and public worker returned to Durban recently. In a press statement Mr. Ismail discribed his tour as "a most refreshing experience." "I was received wherever I went with great hospitality and was greatly impressed by the cordial and harmonious relations which exist between all sections of the community in the centres I visited. The Colour-bar was conspiciously absent. Indians in these territories hold important Government positions, and he was privileged to meet prominent men in all walks of life, including the first Indian Mayor of Dar-es-Salaam, Mr. Abdul Karim Jivaoji. In Mauritus he was privileged to Umpire a Cricket Match with Sir, Hilary Blood, the Governor of the Colony. Mr. Ismail undertook the tour to arrange for a series of sports meetings between Indians here and sporting organisations in these territories, a project which has received the full approval of the various bodies he has contacted. Mr. Ismail is hopeful of this project materialising in the near future. Indians in East Africa are progressive, more especially, in business, and maintained a high standard of living in congenial surroundings. There was no noticable friction between the different communities and all lived side by side in a spirit of live and let live. In Mauritius Mr. Ismail broadcast a talk on conditions in South Africa and on his sporting tour arrangements with Mauritius and Madagascar. His arrival in Mombasa coincided with the arrival there of the Indian Naval Squadron on a good will visit. Mr. Ismail added that he was very happy that there was complete unity between Muslims and non-Muslims and hoped that the friendly relationship would continue. It is a pity that conditions here could not be brought into line with the liberal policies pursued in South Africa's neighbouring territories. Much could be gained from an official visit to these countries which would do much towards bringing a better understanding apart from the benefits that would occure to South Africa. He is looking forward to the time when it will be possible to send a local body of sportsmen on a tour to the countries he had visited to gain experience as a lot can be done through sport, and that he will spare no effort to bring his plans to fruition.

Population Of Two Reef Towns

Large European population increases are reflected in the preliminary census returns for two Reef areas, Bedfordview and Kempton Park. Bedfordview has nearly doubled its European population since the 1946 census was taken. In 1946 there were 1,441 Europeans. This number has increased to 2,500. The village has, however, lost its solitary Asiatic, who was enumerated in 1946. There are 1,861 Natives as compared with 1,328 in 1946, and the total population is 4,405 as against 2,805. In 1946 the population of Kempton Park was 4,806, comprising 2,100 Europeans, three Asiatics, 26 Coloured and 2,737 Natives. The figure for this year is 10,390 of which 4,130 are Europeans. Asiatics number 29, Coloured persons 82 and Natives 6,149.

America Blamed For Newsprint Shortage

Newsprint difficulties facing the newspapers of the Commonwealth were emphasised by speakers at a luncheon given last week by the Commonwealth Correspondents' Association to visiting Commonwealth newspaper executives says a Sapa message from London. Sir Keith Murdoch of Australia, Mr. O. J. Bekker of South Africa and Mr. Devadas Gandhi of India were

SOUTH AFRICAN NATIONAL TUBERCULOSIS ASSOCIATION

THE following is the text of of a broadcast by Mr. George Stent, Secretary of S.A.N.T.A. on July 16 and 17th, on bow S.A.N.T.A. would spend the million pounds it hopes to raise next year in its grim attempt to get to grips with the very serious tuberculosis problem that confronts South Africa.

The National T.B. Association is emphatic that it is but the agent of the public. Just as tuberculosis concerns every individual, every industry and every health and welfare organization in the country, so the spending of the million pounds is theirs.

S.A.N.T.A. but advises on the sanest method of expenditure

The public is clamouring for action. The number of T.B. organizations affiliated to S.A.N.T.A. has risen from 10 to 102, the amount raised and spent on T.B. relief is now in the neighbourhood of £100,000. This is almost entirely done by voluntary workers, only 6 per cent. being used for honoraria to staff.

Our plan of campaign is embodied in our T.B. Control Programme, dealing with all aspects of the problem, and accepted point by point by the National Health Council. The attack is to be along three lines.

(1) On the disease in the individual — to find, isolate, treat and rehabilitate.

(2) On the disease in the family. Care work which supplements family food intake so as to raise resistance to the disease.

(3) On the conditions in the community, pre disposing it to disease: to improve basic living factors, nutrition, housing, recreation.

This programme can only be put into effect if Government, Local Authority and voluntary organizations all put their shoulders to the wheel.

The million will be spent as follows:

(1) 8,000 per annum on organization of all T.B. effort in the country, propaganda and bringing pressure to bear on Government and Local Authorities.

(2) £100,000 per annum on care and relief. The local associations are at present raising and spending this amount annually.

(3) 800,000 over a ten year period on the establishment of 40 settlement schemes throughout the country which will provide for 6,000 patients and their 14,000 dependants. Priority for these settlements will be given to those communities who are the most vigorous in their Anti. T.B. work and where the T.B. needs are most urgent.

This cannot be done without very substantial financial help from the Government in those fields where they are directly responsible.

Government co-operations:

(1) Loans for domestic housing on settlements form the National Housing Commission at three quarter per cent. interest.

(2) Two-thirds refund on capital costs for patients' accomodation and activities handicrafts, industries, etc. from Union Health and Social welfare. S.A.N.T.A. can provide those for about £125 per bed or place, compared with Government Hospital beds at £800—£1,500.

(3) Refunds from Union Health at circa 7/6 per day per patient and Social Welfare grants for dependants.

The saving to the country will be the provision at one-fifth of the capital and one-half of the maintenance costs.

Five settlements already exist, the Fosa settlement in Natal being the pioneer and the most established. It has won high praise from Dr. B. A. Dormer and other experts in the T.B. field.

So this is no dream child, it is dependent upon the determination of this country to fight T.B. to the death - the death of Tuberculosis itself.

INDIA CONGRESS MANIFESTO

A DRAFT election manifesto of the Congress Party which was adopted by the Congress Working Committee on July 12 was presented to the open session of the All India Congress Committee by Prime Minister Nehru on July 13 The manifesto sets out general principles which the party will follow for the advancement of the social, economic and political life of the country.

It stresses the need to follow Mahatma Gandhi's teachings to value moral and ethical basis of national life and make that a condition of political action. The manifesto promises land reforms, co-operative farming and preference to agricultural labour in allocation of newly reclaimed land. Priority is to be given to river valley schemes.

The new feature is the proposal to make a planned effort to use spare time skill and other resources of the people on a voluntary basis for the economic and social betterment of the community. In regard to labour the manifesto says that housing for workers should be encouraged by the State to the best of its ability and resources in co operation with employers and workers In regard to scheduled castes and tribes and backward tribes the manifesto says that under Mahatma Gandhi's lead the Congress has always made the social uplift of backward classes one of its principal planks and laboured to this end with considerable success.

Dealing with foreign policy and Kashmir the manifesto says, "India has pursued an independent line in her own national interest and in the interest of world peace and has sought to maintain friendly relations with all the countries. This has been a positive policy and, though sometimes criticised by others, has been vindicated by recent developments. This policy which has borne some fruit already will no doubt yield further results and should be pursued. Certain small foreign establishments continue in India. The Congress has declared that these revert to India and our policy must be so aimed as to bring this about by peaceful means."

The manifesto continues, "India's policy with neighbouring countries has been very friendly and we have welcomed recent developments in Nepal. Unfortunately we cannot say this in regard to Pakistan with which our relations have been full of difficulty. We have repeatedly endeavoured to find a solution for many issues on which we are at variance but without success The chief among these issues is that of Kashmir In spite of aggression by Pakistan and continuous provocative propaganda there we have endeavoured to find a peaceful settlement in accordance with the wishes of the people of Jammu and Kashmir State. That policy holds and we cannot permit the Kashmir State to be disposed of in any other way. We owe a duty to the people of this State as well as to ourselves and we are to discharge it fully."

On the international crisis the manifesto says, "India can only play an effective part in the cause of peace in this tormented world by adhering to her ideals and building up her strength as a united nation. Separatist and fissiparous tendencies weaken the nation and make it ineffective and at the same time come in the way of progress.

On industrial policy the manifesto says, "It is not possible to pursue the policy of *laissez faire* in industry. This has been rejected in most countries and is peculiarly unsuited to the present conditions in India. It is incompatible with any planning. It has long been the Congress policy that basic industries should be owned or controlled by the State. A large field for private enterprise is however left over. Thus our economy will have public sector as well as private sector. But private sector must accept objectives of a national plan and fit into it."

Speaking on the manifesto Mr. Nehru pledged that step by step the Congress would work for a co-operative commonwealth in which human beings without differentiation and without barriers would have equal rights and co-operate with each other for their own common good. That could only be done through planned economy.

Most of the amendments to the manifesto moved by members were withdrawn but some amendments were accepted by Mr. Nehru. These included one moved by Mr. K. M. Munshi that increased agricultural production was absolutely essential for putting the national economy on a firm basis.

Life Of Gandhiji To Be Filmed

According to Hollywood correspondent of 'The Sunday Times,' Gabriel Pascal, the producer of films of plays by Shaw, intends making a film of the life of Gandhiji. Pascal said: "When I read Vincent Sheehan's 'Lead Kindly Light' I thought it would be a good springboard to make a Gandhi film from the West's point of view." The biggest problem is the casting of Gandhi. Pascal says that Charles Boyer will play Nehru and Rex Harrison has promised to play Earl Mountbatten. George Bernard Shaw urged Pascal to make a Gandhi film, and suggested that he should see Nehru, who liked his vision of the picture. The Indian writer, Tendulkar, will collaborate in preparing the story, and the script should be ready in three months.

the principal speakers, all stressing the dangers facing the democratic world through the growing scarcity of newsprint in the Commonwealth. Mr. Bekker, who is chairman of the Newspaper Press Union of South Africa, said the newsprint shortage constituted the main trouble in the present international situation, preventing as it did, the adequate presentation of news to Commonwealth and other Western readers. Mr. Devadas Gandhi said that the shortage of newsprint in the Commonwealth and other Western countries was due to America's excessive consumption. If the American's were made to realise the enormity of the strain they imposed on the newspapers of the rest of the democratic world, and if they surrendered three per cent. of their consumption, they would solve the problem of the scarcity of newsprint.

Winners Of "Doubles" Carroms Competition

On Sunday, July 15, "Doubles" Carroms competition was organised by the "H.B." Club of Hoosen's Building, Durban at the "Iqbal Hall," Grey Street, amongst 38 entries and many spectators, the "Westhill" Club represented by R. Bhana and M. Govender won the winners trophies, the runners-up trophies were awarded to A. B. Latiff and M. A. Ganie of the "Iqbal Study Group." An Association, was suggested by the organisers chairman Mr. J. P. Gokool and its treasurer Mr. M. S. Badat, with a view of centralising and making common rules for this ever increasing popular game. A protem committee with a view to enlarging the same was formed of the participant teams and any individuals and clubs interested in the game of Carroms are asked to submit names and addresses to the Protem Secretary, Mr. M. H. A. Karim of A. K. Hoosen & Sons, 1 Hoosen's Building, 116 Queen Street or Phone 27349 for further information. A preliminary meeting of the conveners is to be held in August.

EXAMPLE OF NEWS FABRICATION BY PAKISTAN

THE manner in which hostility towards India is sometime whipped up in Pakistan by fabrication of news is demonstrated by a report published in 'Dawn' of July 6 The report attributed to the Associated Press of Pakistan and which was datelined "Cairo July 5" was published under a six-column banner headline "Egypt observes Kashmir Day." The report went on to describe "Egypt today recorded her grave concern at Bharat's 'persistent and deliberate attempts to wreck efforts of the Security Council' for the solution of Kashmir dispute." The occasion was 'Kashmir Day' celebrations which were observed with great enthusiasm in Cairo, Tanta, Sohag and other provincial towns.

"People from every walk of life, religious heads, statesmen, lawyers and feminist leaders participated in functions and with one voice pledged their support to brave Kashmiris who are struggling for their freedom."

"Pro-Pakistan feelings were evident everywhere and Arabs who have been keenly watching the events in Kashmir were emphatic in denouncing Bharat's attitude in this connection."

This vivid 'description' of "Kashmir Day" demonstrations was followed by a column of material quoting speeches at mass meetings and reference to prayers in mosques for "liberation" of Kashmir.

In actual fact no one in Cairo was either aware of such observance or is known to have participated in the so-called "Kashmir Day." The Indian in Cairo which made careful inquires found no reference to it in the Egyptian press. The same report in 'Dawn' stated that Abdur Rehman Assam Pasha, Secretary General of the Arab League, had informed India that League's seven members state, deplore Bharat's attitude towards Kashmir and that their sympathies are with Pakistan.

It is officially stated that no such communication has been received either by the India Government or their Embassy in Cairo. On the other hand Azzam Pasha asserted on July 9 in Cairo that the Arab League had not taken any decision on Kashmir.

HINDU DHARMA
By— M. K. Gandhi
Price 10/-
To be had from:
'INDIAN OPINION,'
P. Bag, Phoenix, Natal.

ANNOUNCEMENT
ARBRO'S COMMERCIAL AGENCY
DIRECTORS (A. S. AREFF & W. AUCAMP)
We have the pleasure of announcing our successful purchase of 10,000 GREEN MANGOE TREES. We are now in a position to accept orders for Green Mangoes (MARWA) from clients, for execution throughout South Africa Previously to our recent success the supply was defined to our old clients in certain districts only due to limited quantities available.
SEND YOUR ORDERS NOW FOR OCTOBER/NOVEMBER DELIVERY
PRICES—7/6 Per 100 for Kidney Type
12/6 " " " Peach Type
RAILAGE PAID TO YOUR STATION OR SIDING
Reduced Prices to the Trade or for Quantity over 3000.
NOTE: Only Orders With Cash Enclosed Will Be Entertained.
Kindly make Cheques and Postal Orders payable to:
ARBRO'S COMMERCIAL AGENCY,
P.O. Box 191. BRITS, Tvl. 'Phone 121.

"GOLD MEDAL" QUALITY
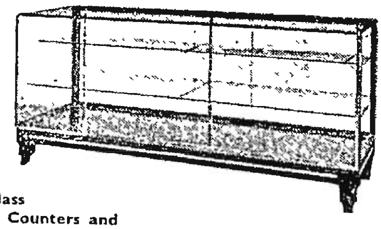
High-Class
Display Counters and
Showcases, Refrigerator Counters,
Wall Units, Fish Fryers, Display Fittings, Etc.
NEW ILLUSTRATERD CATALOGUES ON APPLICATION
ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.
Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show
104 MARSHALL ST (facing Escom House)
Phone 33 4211/2 Johannesburg. P.O. Box 6501 B

The Epic Fast
(BY PYARELAL.)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.
320 Pages Price: *2s. 6d*
Obtainable From:
"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

Kasturba Gandhi Memorial Number
Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.
'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

SHORT STORY

THIRTEENTH FLOOR

By L. D. BLAND

"Going up?"

"Dr. Jameson, please."

"That'll be the thirteenth floor Miss."

"Thank you," replied the smartly dressed young woman as she stepped into the lift. The doors closed silently behind her, and she felt the lift air cool after the warm Spring sunshine in the street.

The old man in his dark green uniform put his hands to the control lever and set the lift in motion with its slow, sombre humming. The passenger noticed his large, strong looking hands, out of all proportion to the rest of the shrunken body, and out of keeping with the vague, gentle face and sparse wisps of white hair.

Suddenly he looked up

"Big hands, yes Miss, and strong too for an old man like myself."

She looked up in surprise.

"Yes, I felt you looking," he continued in a voice that croaked. "I don't like people looking at my hands like that." He was like a little boy that has been teased. The woman smiled tolerantly but said nothing. She looked at the indicator.

The little red light flashed "3"

"I don't like it," the lift man continued. He looked at his huge palms. "People always look at them and smile idiotically." He imitated an idiotic smile remarkably well. "I feel I shall go mad some day from those silent looks." His eyes hardened perceptibly.

"I did not intend to be rude. I am very sorry if I have upset you"

The woman spoke hastily, beginning to feel uncomfortable.

"No doubt. You just looked and thought—and how do I know what you thought?"

"Really," she exclaimed. "What does it matter? I merely noticed that your hands were large." This was really ridiculous! Lift men speaking to one like this.

"And a weak old boy," he continued, his eyes glinting angrily. "And you thought how silly it was; but you don't know the strength of these hands. He! He! He!"

The passenger looked at the indicator again.

"5" stood out brightly above the green door. She wished that someone else would ring the bell and so put a stop to all this nonesense.

"Before you reach your floor these hands of mine could squeeze the breath out of your body without any effort."

Her wide-open eyes stared at him. Of course he could not really have said that: it was quite impossible. Though the tail of her eye she saw the "6" flash on. Not quite halfway, she thought fearfully. The lift hummed on as before. The old man seemed to have moved closer, his hands facing each other, held slightly toward her. There flashed into her mind a picture of a gorilla with the accent on the loosely hanging arms and curled fingers. His voice continued croaking, "And screaming would not help at all because nobody would hear you; and you could not reach the controls. I could simply press my thumb on your windpipe and you'd be helpless You would have no more need to wonder about my hands. You'd know."

Her black handbag fell to the floor as her neatly gloved hands flew to her throat. Her eyes were wide open and full of fear.

"7" flashed on unnoticed. She had momentarily ceased to think, her mind numbed by sudden terror.

The old man went on talking, his eyes becoming strangely glassy and his nostrils quivering.

"Then people would have something to say, and not just think silently about these hands." He held them up and looked lovingly at them The woman crushed herself into the far corner of the dim, green lift, her mouth slightly open and her face drained of all colour except for the brightly rouged lips. A sharp red "9" lashed into her brain. She remembered how delightfully calm it was outside, how full of life the fresh Spring sunshine seemed to be, and happy all the people appeared. She wondered how this horror could exist on a day such as this. Then a scream freed itself from her throat.

"The old green-clad figure bent forward. "Like the Mars man in her brother's comic," she thought, and clung to the misplaced thought, forcing her mind away from unbelievable reality. The old man cackled strangely. His hands, upheld in merriment, seemed to have reached abnormal proportions. He stepped towards her.

"10.........How bright it was. Like blood. But there would be no blood, just a ghastly losing struggle for air, and then...........?

Only the tenth floor—three more to go, a whole three more. Oh, hurry, hurry.

The lift man's hair fell about his forehead in untidy wisps. His eyes were like hard blue steel and his breath hot and foul.

"11"...........It took so long to flash on. Would the other two take so long, or longer? Something must happen before the "13" showed. She pressed her clenched hands to her throbbing temples. A terrible scream hurt her ears, then she brought her suddenly powerful fists down hard, hitting the man from Mars on the bridge of his long nose. He fell back onto the little seat, his eyes closed. The woman leaned weakly against the green wall of the lift.

"12" The red figure swirled dizzily before her eyes and the red light burned black into her spinning consciousness.

"13" The lift sighed to a halt and the automatic doors slid open. The single passenger stumbled out and fainted in front of the group of people that waited to enter. A docile old man in the lift watched, and caressed his nose, his expression vague.

"She hit me" he said, bemused.—(Copyright).

Cuticura
ANTISEPTIC OINTMENT

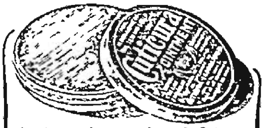

A cut, scratch or sore demands Cuticura—quick! This soothing, antiseptic Ointment is excellent for chafing, heat rash, scalp irritations, rough hands and tired aching feet. Cuticura Ointment should be used in every household.

PROTECTS from GERMS
PROMOTES HEALING
553

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

INPRA all rights reserved.

To be continued.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૯ મું—અંક ૩૦ | શુક્રવાર તા. જુલાઇ ૨૭, ૧૯૫૧. | છુટક નકલ પેની.૬

હીંમત આપનારૂં પગલું

ઘણા વખતથી એમ લાગતું આવેલું છે કે સાઉથ આફ્રિકાની વર્ણભેદની નીતી પ્રત્યેની બ્રીટીશ સરકારની વલણ નમાલી છે અને યુનાઇટેડ નેશન્સ માં પણ તેના તરફથી આશા રાખવામાં આવવી જોઇએ/ તેવી મકકમતા તેણે નથી બતાવેલી પરંતુ આનંદની વાત છે કે છેલ્લા થોડાક માસમાં તેની એ વલણમાં લગભગ ક્રાંતિકારી ફેરફાર થઈ ગયો છે, કે જે તેની ઉદાર સંસ્થાનિક નીતી પરથી વ્યકત થાય છે. એથી સંસ્થાનોની પ્રજાઓનેજ માત્ર નહિ પરંતુ સાઉથ આફ્રિકાના સઘળા નોન-યુરોપીયનોને પણ એકંદરે કાળાં વાદળમાં એક આશાનું કીર્ણ દેખાવા લાગ્યું છે. તેનાથી સાઉથ આફ્રિકાની સરકારને તો બેશક જબરો આઘાત લાગ્યો છે કેમકે એથી નોન-યુરોપીયનોના વિકાસનો માર્ગ રોકી દઇ ઘડીયબાને સો વર્ષ પાછળ હટાવી દેવાની તેની યોજનાઓ પડી ભાંગી જવા લાગી છે પરંતુ કરોડો મુંગા લોકોના હૃદયોને આશ્વાસન મળેલું છે જેઓની શુભેચ્છા બ્રીટીશ સરકારને તેમજ બ્રીટીશ પ્રજાને અમુલ્ય મુડીરૂપ થઇ પડશે.

આવી બાબતમાં પ્રજામત ઉપર ઘણો આધાર રહે છે. કોઇ પણ શરકાર પ્રજામતની આગળ જઇ શકતી નથી અને સાઉથ આફ્રિકાની સરકારની હાલની પ્રત્યાઘાતી નીતીને માટે પ્રજામત ઘણે અંશે જવાબદાર છે. અહિ પ્રજામતનો અર્થ અમે યુરોપીયન પ્રજામત કરીએ છીએ. પ્રજામત જો એવી નીતીની વિરૂદ્ધ હોત તો સરકારથી તે લાંબો વખત ચલાવી નહિ શકાત સાઉથ આફ્રિકા, જેને તે પોતાના ઘરની ખાનગી બાબતો હોવાનો દાવો કરે છે, તેમાં બહારની દુનીયા માથું મારે તેનો સખત વિરોધ કરે છે. પરંતુ તેની જાતીભેદની નીતી એટલીજ તેના ઘરની ખાનગી બાબત ગણી શકાય જેટલી એક ઘાતકી માબાપ પોતાના બાળકપર ઘાતકીપણું ગુજારતા હોય એ એ માબાપના ઘરની ખાનગી બાબત ગણી શકાય એવાં ઘાતકીપણાની જાણ થતાં કોર્ટ તેની સામે પગલાં લેયજ. એજ નીયમ પોતાની પ્રજા પ્રત્યે અમાનુષી વર્તન બતાવનારી કોઈ પણ સરકારને વિષે લાગુ પડે. એવું જંગલી વર્તન જે કોઇ પણ ભાગમાં બતાવોતું હોય તેની, સુધરેલી દુનીયાએ નોંધ લેવીજ ઘટે. એટલે સાઉથ આફ્રિકાની જાતીભેદની નીતી સાઉથ આફ્રિકાની પોતાના ઘરની ખાનગી બાબત રહી નથી. સવેગે તે એક આંતરરાષ્ટ્રિય બાબત થવા લાગી છે અને થવી જોઈએ જ.

આ સંબંધમાં જાણીને ઘણી જ હીંમત આવે છે કે બ્રીટીશ મજુર પક્ષની અકટોબરમા મળનારી વાર્ષિક પરિષદ સમક્ષ રજુ કરવાને સાઉથ આફ્રિકા !! વર્ણભેદ !! નીતીપર ચાર ઠરાવો ઘડવાનું પગલું લેવામાં આવેલું છે એ ઠરાવોમાંનો એક સાઉથ આફ્રિકામાં વર્તી રહેલી વર્ણભેદની નીતીનો અંત લાવવાને અને જાતી, જ્ઞાતી કે વર્ણનો ભેદ રાખ્યા સિવાય સઘળા સાઉથ આફ્રિકાવાસીઓને ખરો સામાજીક ન્યાય મળે તેને માટે યુનાઈટેડ નેશન્સ દ્વારા તેમજ અન્ય શકય સાધનોદ્વારા બનતું સઘળું કરવા સરકારને વિનંતિ કરવા મજુર પક્ષની રાષ્ટ્રિય કાર્યકારીણી સમીતીને સુચવનારો છે. હાર્દિક આશા રાખવામાં આવે છે કે, આ ઠરાવોપર માત્ર ચર્ચા કરી તેટલેથીજ અટકવામાં નહિ આવે પરંતુ જગતની શાંતિના હિતમાં, જે ગાંભીર્યથી તેને ધ્યાન દેવામાં આવવું જોઈએ એ ગંભીર્યથી ધ્યાન દેવામાં આવશે. મોડાવહેલું દુનીયાનાં સઘળાં રાષ્ટ્રોએ જે કોઈ પણ ભાગમાં મનુષ્ય પ્રત્યે અમાનુષિતા પ્રવર્તતી હોય તેની સામે અનિવાર્ય રીતે સક્રીય પગલાં લેવાંજ પડશે. આજે જે રીતે દુનીયા જઈ રહી છે એ પરથી તો લાગે છે કે દુનીયામાંથી સુધારાની સઘળી અસરો ક્ષીણ થવા લાગી છે અને દુનીયા સવેગે જંગલીપણા તરફ ઢળી પડવા લાગી છે. હવે એ વખત આવી લાગેલો છે કે જ્યારે જે લોકોએ પોતાની શાન હજુ ગુમાવેલી નથી તેઓએ પોતાનો પ્રમાદ અને ડર દુર કરી ગમે તે ભોગે એ વલણને વખોડી કાઢવા હીંમતથી બહાર પડવું જોઇએ. જેઓને જ્ઞાન થયું છે તેઓએ દુનીયાનો વિનાશ થતો અટકાવવા સંકટો સ્હેવા તૈયાર થવું પડશે.

સા. આ.ની એપાર્ટહેડની નીતીપર પ્રહાર

બ્રીટનના મજુર પક્ષની પરિષદમાં આવનારા સખ્ત ઠરાવો

આવતા અકટોબરમાં મળનારી બ્રીટીશ મજુર પક્ષની વાર્ષીક પરિષદમાં સાઉથ આફ્રીકાની વર્ણભેદની નીતીપર ચાર ઠરાવો આવવાના છે, એક હેનડન શહેરની લેબર પાર્ટી બ્રાંચ તરફથી છે જે, નેટીવોના હકોના સવાલપર યુનાઇટેડ નેશન્સમાં જ્યારે પણ ચર્ચા થાય ત્યારે તેના પર મક્કમ રહેવા સરકારને વિનંતી કરનારો છે. એપાર્ટહેડની નીતીને તે વખોડી કાઢે છે અને કહે છે કે, જે પ્રદેશોને માટે બ્રીટીશ સરકાર જવાબદાર છે તેમાં નેટીવોના હકોને સર્વોપરિ ગણવામાં આવવા જોઇએ.

ઠરાવ સાઉથ આફ્રીકા કે આફ્રીકા ખંડના કોઇ પણ અન્ય ભાગમાં યુરોપીયનોને કોઇ પણ વધારે પડતી ની છુટો નહિ આપવા સરકારને વિનંતી કરે છે.

એડીનબરોના પેન્ટલેન્ડ શેહરનો ઠરાવ સાઉથ આફ્રીકાની વર્ણભેદની નીતીને શોચનીય ગણી કાઢે છે અને સાઉથ આફ્રીકાના પ્રોટેકટોરેટોને યુનીયન સાથે જોડી દેવાની કંઇ પણ દરખાસ્તોના વીરોધ કરવા બ્રીટીશ સરકારને સુચના કરે છે, તેમજ ન્યાસાલેન્ડ અને નોર્થ રોડેસીયાને પણ એ દેશોના નેટીવ વતનીઓને પ્રતિકુળ થઇ પડે એવી શરતોએ સધર્ન રોડેસીયા સાથે જોડી દેવા સામે વીરોધ કરવા જણાવે છે.

ઠરાવ વધુમાં સેરેટસે ખામાના કેસમાં તપાસ કરવા બેઠેલાં કમીશનનો રીપોર્ટ તુરત બહાર પાડવા સરકારને વીનંતી કરે છે.

હડર્સફીલ્ડ ઈસ્ટના મજુર પક્ષે હાલની સાઉથ આફ્રીકાની વર્ણભેદની નીતીને તિરસ્કારયુકત ગણી કાઢનારો ઠરાવ કર્યો છે.

સાઉથ આફ્રીકામાં વર્તતી વર્ણભેદની નીતીનો અંત લાવવા અને જાતી જ્ઞાતી કે વર્ણનો ભેદ પાડયા સિવાય સઘળા સાઉથ આફ્રીકાવાસીઓને ખરો સામાજીક ન્યાય મળે તેને માટે યુનાઇટેડ નેશન્સદ્વારા તેમજ અન્ય શકય સાધનો વડે બનતું સઘળું કરવા સરકારને વીનંતી કરવા મજુર પક્ષની રાષ્ટ્રીય કાર્યકારિણી સમીતીને સુચના કરે છે.

કારડીફ શહેરના મજુર પક્ષે યુનીયનના કલર્ડ લોકોના મતાધીકારના હકો છીનવી લેવાના ગલાન સરકારના પગલાં પ્રત્યે ખેદ દર્શાવવા અને પશ્ચિમ આફ્રીકાના સંસ્થાનોને સ્વતંત્ર રાજસત્તા આપવા બ્રીટીશ સરકારે દાખલ કરેલા કાયદાને આવકારવા કોન્ફરન્સને સુચવનારો ઠરાવ કર્યો છે.

ઠરાવ આફ્રીકાના સઘળા સંસ્થાનો અને પ્રોટેક્ટોરેટોમાં અને ખાસ કરી કેનીયા અને બેચુવાનાલેન્ડમાં, આફ્રીકન વસ્તીના હીતને સર્વોપરિ ગણનારી નીતી અખત્યાર કરવા બ્રીટીશ સરકારને માગણી કરે છે.

સર્વ ધર્મ સમભાવના

આ દેશમાં આપણી ન્હાની ન્હાની કોમમાં સંપ નથી એજ આપણું પતન કરનારી વસ્તુ છે. એ વાત વખતોવખત ભારપુર્વક જણાવવામાં આવી ગઇ છે અને જેટલી વાર જણાવવામાં આવે તેટલી ઓછીજ છે. જે દિવસે આપણને ઠસી જશે કે એક થઇ રહેવામાંજ આપણું શ્રેય છે અને એ રીતે રહેતા થઇ જઇશું અને ઈશ્વરે આપણને આપેલી સંપત્તિનો એજ રીતે, વ્યક્તિગત અથવા વર્ગીય લાભાર્થેજ નહિ, એટલે કે અમુક વ્યક્તિ પોતાના ખંગત સ્વાર્થ અર્થેજ, અથવા હીંદુ હીંદુના લાભ અર્થેજ, મુસ્લીમ મુસ્લીમના લાભ અર્થેજ, મદ્રાસી, હીંદુસ્તાની પોતપોતાનાજ લાભ અર્થે, કાઠીયાવાડી પોતાના લાભ અર્થે, સુરતી પોતાના લાભ અર્થે, સુરતના પાટીદાર પોતાના લાભ અર્થે, ચરોતરના પોતાના લાભ અર્થે, કોળીઓ પોતાના અર્થે, મોચીઓ પોતાના અર્થે, એમ નહિ પરંતુ સર્વના—આખી કોમના સમાન હિત અર્થે ઉપયોગ કરતા થઇ જઇશું, અને સઘળા વસ્તુ સર્વના પ્રમાન હિત અર્થે કરતા થઇ જઇશું, ત્યારે આ દેશમાંજ નહિ પરંતુ આપણી માતૃભુમી હીંદમાં અને આખાં જગતમાં આપણું કલ્યાણ કરી શકીશું.

આ વસ્તુ મહાત્મા ગાંધીજીએ આપણને ઠસાવવામા પોતાનો પ્રાણ અર્પણ કર્યો. છતા એ વાત આપણને ઠસી નથી. એ ફાંટાઓ હજુ એટલી જ તીવ્રતાથી આપણામાં હસ્તી ધરાવે છે. તેને આપણે પોષીએ છીએ, આપણી નિશાળોમાં અને ઘરોમાં આપણા બાળકોને પણ એજ સંસ્કાર પાડીએ છીએ.

બીજા ખોટું કરતા હોય એથી આપણે પણ ખોટું કરવું એ ન્યાયે વર્તીએ તો સુધારો થઇજ ન શકે. બલકે અંગ્રેજીમાં કહેવત છે કે, "બે ખોટાંથી એક ખરૂં ઠરતું નથી." એટલે જે સમજે છે તેણે ખોટાનું અનુકરણ કરવાને બદલે પોતે જાતે તો ખરૂં હોય, બુદ્ધિ પ્રયોગથી ખરૂં લાગે તે કરતા થઇજ જઇ બીજાને દાખલો બેસાડવો જોઇએ.

આ બાબતમાં આપણામાં ધાર્મિક ઝઘડાઓ બહુ ચાલ્યા કરે છે અને ખરો ધર્મ જે માનવધર્મ છે, તેને બાજુએ મુકી હીંદુ, મુસ્લીમ, પારસી, ખ્રીસ્તી વિગેરે જુદા જુદા ધર્મો પાળવામાં આવે છે. વળી સર્વને પોતાના ધર્મ પ્રત્યે પક્ષપાત હોય છે. સૌ એમજ સમજે કે પોતાનો ધર્મજ સાચો અને બીજાના ખોટા, તો તેમાંથી એક બીજાના ધર્મને માટે આદર ને બદલે અનાદર ઉત્પન્ન થાય છે. આપણામાં અસહિષ્ણુતા આવતી જાય છે અને તે તીવ્ર બનતી જાય છે.

સહિષ્ણુતા કેળવવી એ પરમધર્મ છે, જે બહુ થોડા પાળી શકે છે.

આ બાબતમાં ગાંધીજીના વચનો મનનીય હોઇ તેમના 'ધર્મમંથન' પુસ્તકમાંથી "બાઇબલ વાંચવાનું પાપ" એ ઉપરનો તેમનો લેખ વાચકોના લાભાર્થે અહિ આપીએ છીએ:

ગુજરાત મહા વિદ્યાલયના વિદ્યાર્થીઓને બાઇબલ શીખવવા માટે ઘણા સજ્જનોએ મારા ઉપર સખત ટીકાથી ભરેલા કાગળો લખ્યા છે. તેમાંના એક લખે છે:

"ગુજરાત મહાવિદ્યાલયના વિદ્યાર્થીઓને બાઈબલ શા સારૂ શીખવવું શરૂ કર્યું છે તેનો જરા ખુલાસો કરશો? આપણા સાહિત્યમાં કશું ઉપયોગી ન મળ્યું? બાઈબલના કરતાં ગીતા આપને ઉતરતી લાગે છે? સનાતન હીંદુ હોવાનો દાવો કરતાં તો તમે કદી થાકતા નથી. હવે તમે છુપા છુપા ખ્રિસ્તી છો એમ સિદ્ધ નથી થતું? બાઈબલ વાંચ્યાથી ખ્રિસ્તી નથી થઈ જવાતું એમ તમે કહેશો પણ બાળકો આગળ બાઈબલ વાંચવું એ તેમને ખ્રિસ્તી ધર્મના બનાવવાનું સાધન નથી કે? તેઓ બાઈબલ વાંચીને ખ્રિસ્તી થઇ જવાનો સંભવ નથી? બાઈબલમાં એવું ખાસ શું ભર્યું છે કે જે આપણા ધર્મગ્રંથોમાં નથી મળતું? આનો યોગ્ય જવાબ આપશો અને બાઇબલ શીખવવાનું છોડીને વેદ શીખવવાનું શરૂ કરશો એવી આશા છે."

[ઉપર બાઇબલની જગ્યાએ કુરાન કે ઝંદ અવસ્થા પણ મુકી શકાય તંત્રી]

"...મારૂં માનવું છે કે દરેક સંસ્કારી સ્ત્રી પુરૂષનો જગતનાં ધર્મ શાસ્ત્રો સમભાવથી વાંચવાનો ધર્મ છે. જો બીજા આપણા ધર્મનો આદર કરે એમ ઇચ્છીએ તો આપણે તેમના ધર્મનો પણ તેવોજ આદર કરવો રહ્યો, અને આદર કરવા માટે જગતના ધર્મશાસ્ત્રોનો સમભાવ ભર્યો અભ્યાસ કરવો એ પવિત્ર કર્તવ્ય થઇ પડે છે. આપણાં શાસ્ત્રો સિવાયનાં બીજાં શાસ્ત્રો વાંચ્યાથી આપણા મોટા થએલા બાળકોના મન ઉપર માઠી અસર થશે એવો ભય રાખવાની જરૂર નથી. સઘળું સ્વચ્છ સાહિત્ય વાંચવામાં તેમને ઉત્તેજન આપીને આપણે જીવન પ્રતિ તેમની દ્રષ્ટિને ઉદાર કરીશું. હા, ભયનું કારણ હોય—જ્યારે કે નાદાન છોકરાં આગળ કોઇ પોતાનો ધર્મગ્રંથ તેમને વટાળવાના ગુપ્ત અથવા પ્રગટ ઇરાદાથી વાંચતો હોય. એવા માણસને પોતાના ધર્મગ્રંથ માટે અયોગ્ય પક્ષપાતી કહેવાય. હું તો બાઇબલ, કુરાન અને બીજા ધર્મગ્રંથોના મારા અભ્યાસ અને તેના પ્રતિના મારા આદરને મારા પાકા સનાતની હોવાના દાવાની સાથે સુસંગત સમજું છું. સંકુચિત અને ધર્માંધ માણસ અને અસતને પ્રાચીનતાની છાપ મળી હોય અને કોઇ સંસ્કૃત ગ્રંથનો આધાર મળતો હોય તો તેને સત્ માનનારો માણસ સનાતની હીંદુ નથી. હું તો સનાતની હીંદુ હોવાનો દાવો કરૂં છું. કારણ નીતીને આઘાત પહોંચાડે એવી બધી વસ્તુનો ત્યાગ કરતા છતાં મને હીંદુ ધર્મ શાસ્ત્રોમાંથી મારા આત્માની ભુખ ભાંગનારો ખોરાક મળી રહે છે. બીજા ધર્મોના આદરયુક્ત અભ્યાસથી હીંદુ ધર્મશાસ્ત્ર માટેની મારી ભક્તિ અને મારી શ્રદ્ધા ઓછી થઇ નથી. હા, તે ધર્મ પુસ્તકોના વાચનથી હીંદુ ધર્મશાસ્ત્રની મારી સમજના ઉપર ચિરસ્થાયી અસર થઇ છે ખરી. જીવન પ્રતિ મારી દ્રષ્ટિ તે વાચનને લીધે વિશાળ થઇ છે, એ વાચનથી હીંદુ ધર્મશાસ્ત્રોમાંના ઘણા અગમ્ય ભાગો વધારે સ્પષ્ટ રીતે હું સમજી શકું છું.

મારા ઉપર ગુપ્ત રીતે ખ્રિસ્તી હોવાનો આરોપ આજે નવો નથી થતો. એ આરોપ કરનાર મારી બદનક્ષી અને મારાં વખાણ બન્ને કરે છે. બદનક્ષી એટલા માટે કે ગુપ્ત રીતે હું કાંઇ પણ હોઇ શકું એટલે કે જાહેર રીતે તેવો ન થઇ શકવાના ભયથી ગુપ્ત રીતે હોઇ શકું, એવું માનનારા પડ્યા છે. એવું માનનારા મને ઓળખતા નથી. ખ્રીસ્તી ધર્મ તો શું, પણ બીજો કોઈ પણ ધર્મ, જે ઘડીએ મને સત્ય લાગે અને સ્વિકારવાની જરૂર લાગે તે ઘડીએ તે સ્વીકારતાં મને અટકાવી શકે એવી દુનીયામાં એકે વસ્તુ નથી. જ્યાં ભય હોય ત્યાં ધર્મ સંભવતો નથી, ઉપરના આરોપમાં પ્રશંસા એ રીતે રહેલી છે કે ખ્રિસ્તી ધર્મની ખુબીની કદર કરવાની શક્તિ મારામાં છે એવો અનિચ્છાએ પણ એ આરોપમાં સ્વીકાર આવી જાય છે. જો બાઇબલનો મારો અર્થ કરીને હું મને "ખ્રીસ્તી" કહેવડાવી શકું, અથવા કુરાનનો મારો અર્થ કરીને મને 'મુસલમાન' કહેવડાવી શકું તો હું તેમ કરવાને જરાય સંકોચ ન ખાઉં. કારણ તેમ થઇ શકે તો 'હીંદુ' 'ખ્રીસ્તી,' અને 'મુસલમાન' એ બધી સમાનાર્થ સંજ્ઞા થઇ પડે. હું અવશ્ય માનું છું કે ઇશ્વરના દરબારમાં નથી કોઇ હીંદુ કે નથી ખ્રિસ્તી, કે નથી મુસલમાન. ત્યાં ઇશ્વર કોઇને નથી પુછવાનો કે તારો ધર્મ શો હતો, તું તને મુસલમાન કહેવડાવતો હતો કે હીંદુ; ત્યાં તો ઇશ્વર એટલું પુછશે કે તેં કેવાં કર્મ કર્યાં છે. આ લોકમાં છીએ ત્યાં લગી આપણને પોત પોતાના ધર્મથીજ ઓળખવાનું છે એ વાત સાચી, એટલે મારે તો જ્યાં સુધી મારી ઉન્નતિને વાંધો ન આવે કે કોઇ પણ બીજા ધર્મનું સારૂં તેટલું લેવામાં અડચણ ન આવે ત્યાં સુધી મારા બાપ દાદાનોજ ધર્મ ચાલુ રાખવો જોઇએ."

વિવિધ

ન્યુઝ પ્રીન્ટની અછતનું કારણ અમેરીકા

લંડનથી સાપાનો સંદેશો જણાવે છે કે કોમનવેલ્થના ખબરપત્રીઓની એસોસીએશને કોમનવેલ્થના અખબારોની એકઝેક્યુટીવોને આપેલા લંચપર ભાષણ કરનારાઓએ અખબારો છાપવાના કાગળો ન્યુઝપ્રીન્ટ મેળવવાની કોમનવેલ્થના અખબારોને નડતી મુશ્કેલીઓનું ધ્યાન ખેંચ્યું હતું. ઓસ્ટ્રેલીયાના સર કીથ મરડોખ, સાઉથ આફ્રીકાના મી. ઓ. જે. બેક્કર અને હીંદના શ્રી દેવદાસ ગાંધી મુખ્ય ભાષણ કરનારા હતા. કોમનવેલ્થમાં ન્યુઝપ્રીન્ટની અછતથી લોકશાસનવાદી જગતપર આવી પડનારા જોખમોપર ભાર મુકયો હતો. મી. બેક્કર, જે સાઉથ આફ્રીકાના ન્યુસપેપર પ્રેસ યુનીયનના પ્રમુખ છે તેમણે કહ્યું કે ન્યુઝપ્રીન્ટની અછતના કારણે કોમનવેલ્થના અને અન્ય પશ્ચિમના વાંચકોને પુરતા ખબરો પુરા પાડી નહિ શકાતા હોવાથી હાલની આંતરરાષ્ટ્રિય પરિસ્થિતિ એ અછતના કારણેજ ઉપસ્થિત થઇ છે. શ્રી દેવદાસ ગાંધીએ કહ્યું કે કોમનવેલ્થ અને અન્ય પશ્ચિમના દેશોમાં ન્યુઝપ્રીન્ટની અછતનું કારણ એ છે કે અમેરીકા કાગળોનો વધારે પડતો ઉપયોગ કરે છે. તેમ કરવાથી બાકીની લોકશાસનવાદી આલમના અખબારો પર તે કેટલો બોજો મુકે છે એ જો અમેરીકનો સમજતા થાય અને તેઓ ઉપયોગ કરે છે તેના ત્રણ ટકા જો બહારની દુનીયાને માટે બચાવે તો ન્યુઝપ્રીન્ટની અછતનો સવાલ ઉકેલાઇ જાય.

અદરખ મોરીસનું શી. ૧ રતલ

લસણ ૧/૧ નાટાલનું અદરખ ટાવગાં ચાલુ થયું છે. ભાવ. ૧/૬, ખજુર ૧,૬ રતલ. ઓરડર સાથે પઈસા મોકલ જો. ફોન ના ૨૦૪૪૯.

M. A. MAHOMED 10 Southampton St., Point, Durban.

વિવિધ વિષય

રીફના બે લત્તાઓની વસતી

બેડફર્ડવ્યુ અને કેમ્પટન પાર્ક એ બે રીફના લત્તાઓમાં યુરોપીયન વસતી વધેલી હોવાનું વસ્તી પત્રકના પ્રાથમીક આંકડાઓપરથી જણાય છે. ૧૯૪૬ ની વસ્તી ગણત્રી બાદ બેડફર્ડવ્યુની યુરોપીયન વસ્તી બેવડી થઇ ગઇ છે, ૧૯૪૬ માં ૧૪૪૧ યુરોપીયનો હતા. આજે ૨૫૦૦ થઇ ગયા છે. ૧૯૪૬ માં નેટીવો ૧૩૨૮ હતા આજે ૧૮૬૧ છે અને કુલ વસતી ૧૯૪૬ માં ૨૮૦૫ ની હતી જ્યારે આજે ૪૪૦૫ ની છે.

૧૯૪૬ માં કેમ્પટન પાર્કમાં ૪૮૦૬ ની વસતી હતી જેમાંથી ૨૧૦૦ યુરોપીયનો, ૩ એશીયાટીકો ૨૬ કલર્ડ અને ૨૭૩૭ નેટીવો હતા. આજે ત્યાંની વસતી ૧૦૩૯૦ ની છે જેમાંથી ૪૧૩૦ યુરોપીયનો, ૨૯ એશીયાટીકો, ૮૨ કલર્ડો અને ૬૧૪૯ નેટીવો છે.

મહાત્મા ગાંધીજીની ફીલ્મ

બરનાર્ડ શૅાના નાટકોની ફીલ્મો બનાવનાર ગેબ્રીયલ પેરકલ ગાંધીજીના જીવનની ફીલ્મ બનાવવાનો ઇરાદો રાખે છે. ગેબ્રીયલ પેરકલનું કહેવું છે કે જ્યોર્જ બરનાર્ડ શૉએ તેને ગાંધીજી ની ફીલ્મ ઉતારવા સુચવ્યું હતું અને તેને માટે શ્રી. જવાહરલાલ નેહરૂને મળવા કહ્યું હતું.

હીંદના જાણીતા લેખક તાંધુલકર વાર્તા તૈયાર કરવામાં મદદ કરશે અને ત્રણ માસમાં ફીલ્મ તૈયાર થઇ રહેશે એમ 'સન્ડે ટાઇમ્સ'ના હોલીવુડ ખાત ના ખબરપત્રી જણાવે છે.

બેનોની ટાઉનશી નું નવું નામ

પેટનવીલ નેટીવ ટાઉનશીપની બાજુમાં આવેલાં સ્પ્રીંગ્સ એશીયાટીક બઝાર ટાઉનશીપને ભવિષ્યમાં સ્પ્રીંગ્સ નોન-યુરોપીયન એફેર્સ ડીપાર્ટમેન્ટના મેનેજર મી. ઇ. જે. બેકરના માનમાં બેકરટન નામથી ઓળખવામાં આવશે. એડવાઇઝરી કમીટીની મીટીંગે આ ઠરાવ કર્યો છે. સ્પ્રીંગ્સ એશીયાટીક બઝારના વિસ્તારમાં ૧૦૧૭ ની વસતી છે.

અપાર્ટહેડન કાયદા સામે સીધા પગલાં માટે થનાર ચર્ચા

સરકારના એપાર્ટહેડના કાયદાની સામે સીધાં પગલાં લેવાની ચર્ચા કરવા જુલાઇ તા. ૨૯ મીએ જોહાનીસબર્ગમાં સાઉથ આફ્રિકાની નોન-યુરોપીયન સંસ્થાઓની કોન્ફરન્સ મળવાની છે. આ કોન્ફરન્સ નેટીવો ની આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસ તરફથી બોલાવવામાં આવી છે. બીજી નોન-યુરોપીયન સંસ્થાઓમાં સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસ અને કલર્ડોની આફ્રિકન પીપલ્સ ઓરગનાઇઝેશનનું પ્રતિનિધિત્વ રહેશે. કેપની ફ્રેંચાઇઝ એકશન કમીટીને નીરીક્ષક તરીકે આમંત્રણ આપવામાં આવ્યું છે.

મોતીની જીવન કહાણી

ચમકતું અને અતિશય સુંદર મોતી કોનાથી અજાણ છે? આપણે ત્યાં કેટલીય સ્ત્રીઓ અને થોડા પુરૂષો પણ મોતી પહેરે છે ત્યારે એમને ખ્યાલ પણ નથી હોતો કે એક નિર્દોષ માછલી ને માર્યા પછી એ મોતી મળ્યું હતું. અને આપણે જાણીએ છીએ કે હજારો છીપ (ઓઇસ્ટર)ને માર્યા પછી માંડ એક મોતી હાથ લાગે છે તોય આપણે મોતી વિના ન ચલાવીએ કારણ કે તેનું આકર્ષણ અજબ હોય છે અને મોતીથી માણસ ગર્વ અનુભવે છે. પણ તમને ખબર છે કે આવુ અણમોલ મોતી હીંદમાં માત્ર સૌરાષ્ટ્ર જ પકવે છે, અને તેનું માન જામનગર લઇ જાય છે. ૪૨ જેટલી મોતીની બેંકોમાં બે લાખ જેટલી મોતીના છીપો (ઓઇસ્ટર)ને ઉછેરવામાં આવે છે અને દર ત્રણ વર્ષે એક વાર તેમાં ની મોટી છીપોને મારી નાખી તેમાં થી મોતી કાઢવામાં આવે છે.

સ્વ. મથુરાદાસની સેવા

મુંબઇના માજી નગરપતિ સ્વ. શ્રી. મથુરાદાસ ત્રિકમજી ટુંક મુદત પર જેમનું અવસાન નીપજ્યું છે તેમની સેવાપરાયણતાનો એક ઉમદા દાખલો જાણવા મળ્યો છે. જીવનભર મુંબઇ શહેરની સેવા કરનાર શ્રી. મથુરાદાસે તેમના મૃત્યુ પ્રસંગે પણ શહેરની સેવા કરવાની છેલ્લી તક જવા દીધી નહિ. તેમણે તેમના વસિયતનામામાં જણાવ્યું હતું કે, તેમના મૃતદેહનો ઉપયોગ તબીબી શોધખોળના કાર્ય માટે કરવામાં આવે. એ મુજબ તેમના મૃત્યુ બાદ તેમના મૃતદેહમાંથી પેટનો ભાગ કાઢીને તબીબી વીદ્યાના વિદ્યાર્થીઓના અભ્યાસ અર્થે ઉપયોગમા લેવાયો હતો. ત્યારબાદ તેમના મૃતદેહનો અગ્નિસંસ્કાર કરવામાં આવ્યો હતો. મુંબઇ સુધરાઇની મળેલી બેઠકમાં શ્રી. હોમી તાલ્યારખાને ઉપરોકત બિના જાહેર કરી ત્યારે સુધરાઇના સભ્યો પર તેની સુંદર છાપ પડી હતી.

હીંદમાં વોટલનું વાવેતર

હીંદને દર સાલ ૪૦ હજાર ટન વોટલની છાલ આયાત કરવી પડે છે જે મોટે ભાગે સાઉથ આફ્રીકાથી આયાત થાય છે. આથી તે હવે તેનું વાવેતર હીંદમાંજ વધારવા માગે છે. દક્ષિણ હીંદમાં નીલ ગીરી અને પાઇની હીલ્સમાં વોટલના જંગલો ઉગાડવાની એક યોજનાને હીંદ સરકારે મંજુરી આપી છે. ચામડાં રંગવાને વોટલની છાલનો ઉપયોગ થાય છે.

હીંદમાં ગોળનું ઉત્પાદન

૧૯૫૦–૫૧ ના હીંદના શેરડીના પાકને લગતા છેવટના અંદાજ પ્રમાણે ૪૧,૩૮,૦૦૦ એકરમાં શેરડીનું વાવેતર થયું હતું. જ્યારે ગોળનું ઉત્પાદન ૫૪,૬૨,૦૦૦ ટન જેટલું થયું હતું. ૧૯૪૯–૫૦ ના સુધારેલા અંદાજ પ્રમાણે વાવેતર ૩૬,૨૪,૦૦૦ એકરમાં થયું હતું અને ઉત્પાદનનો અંદાજ ૪૯,૩૮,૦ ૦ ટનનો હતો. આ આખરી અંદાજ, વાવેતર વીસ્તારમાં ૧૪.૨ ટકાનો અને ઉત્પાદનમાં ૧૦.૬ ટકાનો વધારો બતાવે છે.

ઇરાનના વડા પ્રધાન સાથે મૌલાના આઝાદનો વાર્તાલાપ

જુલાઇ તા. ૮મીએ ભારતના કેળવણી પ્રધાન મૌલાના અબુલ કલામ આઝાદે ઇરાનના વડા પ્રધાન ડૉ. મુસાદીકને જણાવ્યું હતું કે, લંડનમાં મને ઇરાનના તેલ ઉદ્યોગના રાષ્ટ્રીયકરણ વિષે પ્રશ્ન પુછવામાં આવતા હતા. આ પ્રશ્નોના જવાબમાં મેં એવો જવાબ આપ્યો હતો કે બ્રીટને કોલસા, પોલાદ અને બેંકીંગ જેવા ઉદ્યોગોનું રાષ્ટ્રીયકરણ કર્યું છે, એજ રીતે ઇરાનને પણ એવો હક્ક છે.

મૌલાના આઝાદ ઇરાન ખાતે પંદર દિવસ રોકાનાર હતા. તેમણે વડા પ્રધાન સાથે એક કલાક વાતચીત કરી હતી અને પંડીત નેહરૂનો શુભેચ્છા તથા મિત્રતાનો સદેશો આપ્યો હતો. તેમણે કહ્યું હતું કે, ઘણા લાંબા ગાળા પછી ઇરાનને, આમ જનતાની પરિસ્થિતિ સુધારવા માટે અને ઇરાનની પ્રતિષ્ઠા વધારવા માટે નિઃસ્વાર્થભાવે સેવા કરનારા મુસાદીક જેવા રાજપુરૂષ મળ્યા છે. ઇરાનના વડા પ્રધાને મૌલાના આઝાદનો મુલાકાત માટે આભાર માન્યો હતો અને બન્ને દેશો વચ્ચેનો સંબંધ દ્રઢતર બનતો જશે એવી આશા વ્યકત કરી હતી.

પચીસ વર્ષમાં તુર્કીએ સાધેલી સિદ્ધિ

ભારતના કેળવણી પ્રધાન મૌલાના અબુલ કલામ આઝાદે ઇસ્તંબુલમાં પત્રકાર પરિષદમાં જણાવ્યું હતું કે જુના વખતના ઓટોમન સામ્રાજ્યે અઢીસો વર્ષમાં નહોતી મેળવી એવી સિદ્ધિ આજના તુર્કસ્તાને વૈજ્ઞાનિક તથા ટેકનીકલ કેળવણીના ક્ષેત્રમાં મેળવી છે. વિદેશો સાથે સંસ્કૃતિક સંબંધો બાંધવા અને તેમની શુભેચ્છા મેળવવા મૌલાના આઝાદ યુરોપ અને મધ્ય પુર્વનો પ્રવાસ કરી રહ્યા હતા. તેમણે કહ્યું હતું કે, તુર્કસ્તાન આધુનીક જીવન પદ્ધતિને અનુકુળ થઇ ગયું છે, એટલું જ નહીં પણ વધારે આગળ વધીને તેણે પોતાના ધાર્મીક વારસાની પ્રણાલીકાઓ તુચ્છકારી કાઢી છે, તુર્કસ્તાન બીન-સાંપ્રદાયીક લોકશાહી રાજ્ય છે અને તેમાં ધાર્મીક શિક્ષણ પર કોઇ જાતનો પ્રતિબંધ નથી. નેવું ટકાથી વધારે બાળકો આ જાતનું શિક્ષણ લે છે. ઉમળકાભર્યો આદર સત્કાર માટે તુર્કસ્તાનની સરકાર અને જનતાનો આભાર માનતાં તેમણે કહ્યું હતું કે, તુર્કસ્તાનની પ્રજાની તાકાત અને ઉત્સાહ ની મારા મન પર ઉંડી છાપ પડી છે. મેં કેળવણી સંસ્થાઓ, સાંસ્કૃતિક સંસ્થાઓ, પુસ્તકાલયો અને સંગ્રહસ્થાનોની મુલાકાત લીધી છે. આ જગ્યાઓ મને નવજીવનથી ધબકતી જણાઇ છે.

ધી ઇસ્ટ લંડન હીંદુ સોસાયટી

ઉપરોકત સંસ્થાની ૨૭ મી વાર્ષીક જનરલ મીટીંગ રવીવાર તા. ૧૫–૭–૫૧ ના દિને શ્રી. પ્રેમાભાઇ દુલ્લભભાઇના પ્રમુખપદે સંસ્થાના હોલમાં મળી હતી.

રીપોર્ટ, સરવૈયું મંજુર થયા બાદ નીચેના કાર્યવાહકો આગામી વર્ષ માટે ચુંટાયા હતા.

પ્રમુખ : રવજીભાઇ મકનજી તવડિયા.
ઉપ-પ્રમુખ : જગજીવન ગંગારામ.
કોષાધ્યક્ષ : ભગુભાઇ જીવણભાઇ.
મંત્રી : મોહનલાલ લ. હરીભાઇ.
ઉપ-મંત્રી : નીહાભાઇ રણછોડ.

કમિટી–: મોહનલાલ કુંવરજી, વલ્લભભાઇ કરસન, મકનભાઇ ગોવીંદ રામલાલ લ હરિભાઇ, ત્રિકલભાઇ દુલભ, મોતિરામ મોરાર અને પરભુભાઇ ભાણાભાઇ.

રજકણ

ડેનેવરમાં શાળાનાં બાળકોને મોટર હાંકનારાઓ કચરી ન નાખે તે માટે એક પાટિયામાં નીચે મુજબ સુચના અપાઇ છે :

'બાળકો જોઇને ખુશ થવા યોગ્ય છે, કચરી નાખવાયોગ્ય નથી."

* * *

ઓહિઓ (અમેરિકા)ની એક હોટેલ માં ગ્રાહકોને છરી, કાંટા–રકાબી, પ્યાલા વગેરેની ચોરી નહિ કરવા માટે વિનતિ કરતું નીચે પ્રમાણે પાટિયું ટીંગાડવામાં આવેલ છે

"ટેબલ પરની ચીજો દવા નથી, માટે ભોજન પહેલાં કે ભોજન પછી તે લેશો નહિ."

જોડણી કોશ

ગુજરાતી અઘરા શબ્દોનો સહેલા શબ્દોમાં સમજુતી આપતો આ જોડણી કોશ ગુજરાત વીદ્યાપીઠ તરફથી બહાર પડયો છે. ૧૨૨૧ પાનામાં અનેક શબ્દો અને તેના અર્થ વીગેરે આપ્યા છે. આ ઘરમાં વસાવવાથી તમારી ગુજરાતી ભાષા સુધરશે.

કીમત ૧ ૨ ૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

પ્રશ્નોત્તરી

પ્ર. (૧) જે રાવણ સીતાને વરવા માટેના નાના ધનુષ્યને ન ઉઠાવી શક્યો તે રાવણ સીતાના મહાન શરીરને ઉચકીને કેમ લઇ જઇ શક્યો?

ઉ. (૧) આ પ્રશ્નને વજનની દૃષ્ટિથી જોવાનો નથી; પણ નૈતિકતાની દૃષ્ટિથી જોવાનો છે. ધનુષ્ય ઉઠાવતી વખતે રાવણ એક પશુબળના મહા ઘમંડી રાજવી તરીકે હતો, એટલે ત્યાં પશુબળ નહિ પણ ન્યાયબળ—માનવતા જીતે છે. એ વસ્તુ રામ દ્વારા સિદ્ધ થઇ. તમે જાણતા જ હશો કે, સીતાનું અપહરણ થયું ત્યારે રાવણ સંન્યાસીવેશમાં હતો અને સીતાજી પોતે દંભને કળી શકે તેટલાં સાવધાન ન હતાં. કારણ કે, એક બાજુ સીતાને સુવર્ણમૃગની લાલસા વળગી હતી અને બીજી બાજુ લક્ષ્મણે મુકેલી સીમા પણ એમણે ઓળંગી હતી. ફરીને સીતાજી સાવધાન થયાં ત્યાર બાદ રાવણ એક આંગળી પણ સીતાજીને અડાડી શક્યો નથી. જે ગાંધીજીએ દક્ષિણ આફ્રિકામાં ગોરાના તોફાની આક્રમણથી બચવા માટે વેશાંતર કરવાની સાર્જંટની સલાહ સ્વીકારી એ જ ગાંધીજીએ બધી જ અદ્ભુત કાર્યવાહીથી એક મહાન સલ્તનત સામે અહીંસક લડત આપીને આ મહાન રાષ્ટ્રની આઝાદી મેળવી. જે ગાંધીજીએ માલિકો સામેના મજુરસત્યાગ્રહમાં ઉપવાસશસ્ત્ર આબાદ રીતે સફળ કર્યું, એ જ ગાંધીજીએ વીરાવાળા જેવા એક જ માણસ આગળ પોતાના રાજકોટના ઉપવાસોની નિષ્ફળતાનો એકરાર કર્યો. શરીરમાં મુઠ્ઠીભર હાડકાં ધરાવનાર અને એક વેળા મંચ પર ભાષણ કરતાં કંપનાર માનવીએ આખી દુનીયાને કાબુમાં લીધી અને કંપતી કરી. આ બધા જ પ્રસંગો નૈતિકતાનો વિજય અને મનોનિર્બળતા તથા મનોબળના ફેરફારો પરત્વે જય-પરાજયનું માપ સહેજે કાઢી આપે છે. મને ખાતરી છે કે, તમારા પ્રશ્નનું આથી પુરેપુરૂં સમાધાન થશે.

પ્ર. (૨) હાલમાં સરકારે પ્રથમના ત્રણ ધોરણમાંથી અંગ્રેજી કાઢી નાખ્યું છે. પ્રથમ પહેલાંથી સાત ધોરણ લગી લાગલાગટ અંગ્રેજી હતુ તોય, મેટ્રિક્યુલેટ વિદ્યાર્થી મહામહેનતે અંગ્રેજી બોલી અને લખી શકતો. તો હવે મેટ્રિક પસાર કરનાર સારૂં લખી કે બોલી કેમ શકશે? અંગ્રેજી ભાષા આંતરરાષ્ટ્રીય હોઇ આપણો દેશ સરકારના આ વલણથી પાછો નહિ પડે?

ઉ. (૨) આવી વાંધિયા દલીલએ. આપણી ગુલામી મનોદશાનું જીવતું જાગતું ચિત્ર છે આજ કારણે મુંબઇ પ્રાંત સિવાયની સરકારો આ દિશામાં ક્રાંતિકારક પગલું લઇ શકતી નથી. મુંબઇ સરકારે પણ હું ન ભુલતો હોઉં તો માત્ર પ્રથમ અને બીજા ધોરણમાંથી જ અંગ્રેજી બાકાત કર્યું છે. આંતરરાષ્ટ્રીય ભાષા તરીકે અંગ્રેજી ભાષાની મહત્તા હું સ્વીકારૂં છું, પરંતુ ભાષા તો માત્ર ભાવ વ્યક્ત કરવાનું સાધન છે. પોતાના પ્રાંતની અને પોતાના રાષ્ટ્રની ભાષા પોતીકી કર્યા પહેલાં આંતરરાષ્ટ્રીય દૃષ્ટિએ ભલે તેવી ઉચ્ચ સ્થાને હોય તોયે અંગ્રેજી ભાષાનો આગ્રહ રાખવો એ આપણી મોટામાં મોટી નબળાઇ અને સ્થિતિચુસ્ત માનસનો પડઘો છે. આપણા રાષ્ટ્રની સંસ્કૃતિમાં જો સ્વતંત્રપણે જગત સામે ધરવા જેવી મુડી હોય—અને છે જ—તો પ્રથમ તો આપણા રાષ્ટ્રની પ્રાચીન અને અર્વાચીન ભાષાઓ જાણવી જોઇશે. સ્વતંત્ર જીવનદૃષ્ટિવાળું વલણ મજબુત બનાવવું પડશે. આ વસ્તુ માત્ર અંગ્રેજી ભાષા ભણવાથી નહિ આવે; ઉલટું અંગ્રેજી ભાષાની સાથે જોડાયેલાં રહેનસહેનોએ આજ લગી આપણને મોટે ભાગે વિપરીત માર્ગે દોર્યા છે. એટલે હું તો એમ ઇચ્છું છું કે, આ દિશામાં મુંબઇ સરકાર આજે છે તે કરતાં વધુ કડક બનીને અંગ્રેજી ભાષાની ગુલામીમાંથી સમુળગી મુક્તિ મેળવે. સરકારીતંત્ર અને અદાલતોમા પ્રાંતીય અને મધ્યસ્થ એવી હીંદુસ્તાની બન્નેનો આગ્રહ રાખે અને રખાવે. એથી રાષ્ટ્ર પાછળ નહિ પણ મુક્તપણે આગળ જ ધપવાનું છે.

પ્ર. (૩) શ્રી રમણમહર્ષિ લાંબી માંદગી ભોગવી ચાલ્યા ગયા. કહેવાય છે કે, તેમને એક પ્રકારનો ક્ષય જ હતો. નૈષ્ઠિક બ્રહ્મચારીને આવું જીવલેણ મહાદર્દ કેમ? શ્રી. અરવીંદજી પણ લાંબી માંદગી બાદ નિર્વાણ પામ્યા. આવા યોગીને માંદગી શાથી? મૃત્યુને યોગ મિથ્યા ન કરે તે સમજાય છે. પરંતુ યોગ શું માંદગીને ટાળી પણ ન શકે?

ઉ. (૩) હું આ બંને મહાપુરૂષોના અંગત સંપર્કમાં આવી શક્યો નથી. અને એમનાં દર્દો વિષે પણ વિગતે હું જાણતો નથી. જૈન સુત્રોમાં સંઘયણની જે વાતો આવે છે તે પરથી એમ કહી શકાય કે આવા ઉત્તમ પુરૂષોને ભયંકર દર્દોનો સંભવ ઓછો હોય છે. એમ છતાં મહાવીર જેવાને સર્વજ્ઞતા પામ્યા પછી પણ લોહીખંડવાળો થયાનો ઉલ્લેખ છે. આવું એક બે વિભુતિઓ માટે નહિ, પણ અનેક વિભૂતિઓના સંબંધમાં બનેલું જણાય છે. એમાં આ જીંદગીની નાની મોટી ભૂલો, માબાપના દર્દનો ચેપ અને એવાં કેટલાંય કારણો હોઇ શકે છે. હું પોતે એ નિર્ણય પર આવ્યો છું કે, યોગ અથવા આધ્યાત્મિકતા એ ચમત્કારનો વિષય નથી, તેમ અદર્દનો વિષય પણ નથી. યોગ અને આધ્યાત્મિકતા સાથે તો માનસિક સ્વાસ્થ્યનો અને અડોલ સિદ્ધાંતનિષ્ઠાનો જ સંબંધ મુખ્યપણે જાણવો અને એવો તાળો એવી વિભૂતિઓનાં કાર્યો, દિનચર્યા અને લખાણો કે વક્તવ્યો વગેરે અનેક બાબતોમાંથી તારવી શકાય છે. પ્રશ્નકારને મારી વિનંતિ છે કે, જીજ્ઞાસુભાવે તેઓ આ દિશામાં પ્રયત્ન કરશે, તો તેમને જાતે જ મનઃસમાધાન મળશે. અને હું તો એમ પણ માનું છું કે, માણસ સાધારણ હોય, તોયે ઘણા માણસો વચ્ચે ઘણાં લાંબા સમય લગી તેની અસાધારણતા સિદ્ધ થઇને ટકી હોય તો ત્યાં અસાધારણતાનું પ્રતિપાદન કરવું અથવા એવી શ્રદ્ધા ન હોય તો મૌન રહેવું, એ આપણા માટે અને સમાજ માટે વધુ હિતાવહ છે.

—'વિશ્વવાત્સલ્યમાં' સંતબાલજી

હનુમાન જયંતી

'વિશ્વવાત્સલ્ય'માં નવલભાઇ

હનુમાન એટલે રામના સેવક. એમના જીવનનો એક પ્રસંગ ખુબ પ્રેરણા આપે એવો છે. ચૌદ વર્ષનો વનવાસ પૂરો કરી રામ સીતા વગેરે અયોધ્યા પાછાં ફરે છે. તેમનો રાજ્યાભિષેક થાય છે તે નિમિત્તે સૌને શ્રીરામ ભેટ આપે છે. પણ હનુમાનને કશી ભેટ ન અપાઇ એટલે સીતાજી બોલી ઉઠે છે: 'આ તમારો પરમ ભક્ત હનુમાન તો રહી જ ગયો.'

શ્રી. રામ સહેજ હસીને બોલે છે: 'એને શું આપું?'

સીતાનું હૃદય હનુમાનની સેવાઓથી ભરાઇ આવે છે. એ લંકાનિવાસ, ત્યાં આવી તેણે પોતાની કરેલી શોધ વગેરે તેમને યાદ આવે છે અને પોતાના ગળામાંનો રત્નજડિત અમુલ્ય હાર હનુમાનને આપી દે છે.

પણ પવનકુમાર હનુમાનજી શું કરે છે? તેઓ એક પછી એક એ મોતી અને રત્નો લઇ દાંતથી તોડી નાખે છે અને ફેંકી દે છે.

હનુમાનજીનું આવું વર્તન જોઇ સીતામાતા અકળાય છે. મનમાં એમ પણ થઇ ગયું હશે છેવટે તો વાનર જ ને! મારા આ અમુલ્ય હારની એને શી કીંમત!

આવું વર્તન કેમ કરે છે એવું પુછતાં હનુમાનજી કહે છે: 'માતાજી? એ અમુલ્ય છે તે હું સમજું છું. પણ એમાં મારો રામ ક્યાં છે? જેમાં રામ નથી તે મારે માટે નકામું છે.''

આ વસ્તુ કેટલી પ્રેરણાદાયક છે આપણે જો આટલો જ સંકલ્પ કરીએ કે, જેમાં રામ ન હોય તે અમોને ન ખપે. તો જ ખરેખર હનુમાન જયંતી ઉજવી કૃતાર્થ થઇ ગણાય તમે મને પુછશો, તો શું અમે હનુમાનજીની જેમ બધી વસ્તુઓને તોડી ફોડી એમાં રામને શોધીએ? ના. એમ કરવાની જરૂર નથી. રામ એટલે નીતિ. જે વસ્તુ મેળવવામાં નીતિ સચવાઇ નથી તે આપણે માટે ત્યાજ્ય છે. ઉપલા પ્રસંગનો હું આ અર્થ સમજું છું. હનુમાનને માટે અમુલ્યમાં અમુલ્ય હાર જેમ નકામો બની ગયો તેમ જે વસ્તુમાં નીતિ નથી તે આપણે માટે નકામી બની જવી જોઇએ.

આજે આપણા દેશમાં જો કોઇ મોટામાં મોટી કમી-ખામી હોય તો તે આ છે. આપણે સૌએ રામને આપણા અંતરમાંથી ગુમાવી દીધા છે. કોઇ આપણને આવીને પુછે કે હીંદુધર્મ એટલે શું? અમોને ટુંકમાં કહો. આ પ્રશ્ન પહેલી તકે તો આપણને ગુંચવી નાખશે. શું ગીતા, વેદ, એ હીંદુધર્મ છે? ગીતા, વેદ હીંદુધર્મનાં પુસ્તકો છે, પણ એ હીંદુધર્મ નથી હીંદુધર્મની ટુંકામાં ટુંકી અને માત્ર બે જ અક્ષરોમાં વ્યાખ્યા કરી શકીએ, જે બધા જ સમજી શકે તે છે 'રામ.'

'રામ' એ છે ભારતવર્ષનું જીવન. આપણે રામરાજ્ય સ્થાપવાની કલ્પનાથી જીવીએ છીએ. એ રામરાજ્ય સ્થાપવું એટલે રામને ચરણે, નીતિ અને સત્યને ચરણે આપણું જીવન ધરવું રામરાજ્ય એટલે આત્માનું રાજ્ય. એવા રાજ્યને માટે આપણે મથવાનું છે. અને આપણા અંતરમાં ઉંડા ઉતરી જન્માવવાનું છે.

આપણે ખુબ મધુર અને તાલબદ્ધ રીતે રામસ્મરણ કરીએ. આ બધું સારૂં છે. કાન અને હૃદયને ગમે એવું છે. પણ આ ભજન કીર્તનથી જ મન મનાવી લઇશું તો ચાલશે નહિ સાથે મળીને આપણે સુંદર રીતે કીર્તન કરીએ, જેથી રામ આપણા દિલને સ્પર્શી જાય. અને આપણને સૌને એકબીજાની શ્રદ્ધામાંથી બળ મળે

રામ જો આપણા અંતરમા જાગૃત થાય તો બેડો પાર થઇ જાય.

આને માટે હનુમાન જેવી શ્રદ્ધા જોઇએ. આ પવિત્ર દિવસે એવી શ્રદ્ધા આપણા દિલમાં જન્મો!

એરેબીયન નાઇટ્સ

એક હજારને એક રાતની વાતોનો સંગ્રહ રમુજી પુસ્તક.

કીમત શા. ૧-૪-૦.

આ ઓફીસેથી મળશે

સાઉથ આફ્રિકાની મુલાકાતે આવેલા જાણીતા કવેકરો

ફ્રેન્ડઝ સોસાયટી નામની ધાર્મિક સંસ્થા જે કવેકરના નામથી ઓળખાય છે તેના સભ્યો મી. અને મીસીસ ઇ. આર.. ફ્રેશો સાઉથ આફ્રિકાના વર્ણભેદના સવાલોનો અભ્યાસ કરવા ત્રણ મહિનાની યુનીયનની મુલાકાતે આવ્યા છે. અભ્યાસ કર્યા બાદ પોતાના અનુભવો ઇંગ્લાંડમાં પોતાની સંસ્થા તેમજ બીજાઓ સમક્ષ રજુ કરશે. આ વિવિધ જાતીઓના દેશમાં આંતર જાતીય સમજુતી અને ન્યાય અને એક રાગને માટે કામ કરી રહેલા સૌને માટે હીંમત અને શુભેચ્છાનો સંદેશો લાવ્યા છે. મીસીસ ફ્રેશો યુનીયનમાં પહેલી વાંર આવે છે. ઈંગ્લાંડમાં કેવકરો ની સોસાયટીના તેઓ જાણીતા સભ્ય છે અને તેની ૩૦૦ વર્ષની તવારીખમાં સંસ્થાની વાર્ષિક પરિષદના સૌથી પહેલાં સ્ત્રી પ્રમુખ બન્યાં હતાં. હાલ તે ફ્રેન્ડઝ સરવીસ કાઉન્સીલના પ્રમુખ છે, જેનું કાર્ય હીંદ, પાકીસ્તાન સહીત ઘણા દેશોમાં ફેલાયેલું છે.

ઇ. રસલ ફ્રેશો એક રીટાયર થએલા એન્જીનીયર છે અને આ ચોથી વખત યુનીયનની મુલાકાતે આવેલા છે. ૧૯૩૮ માં ઇંગ્લાંડથી લેડી હેરીસ અને યુનાઇટેડ સ્ટેટસથી ડો. અને મીસીસ જોન્સ સાથે તેઓ કવેકર ના ડેપ્યુટેશનમાં અહિ આવ્યા હતા અને વર્ણના સવાલનો બહોળો અભ્યાસ કર્યો હતો. ત્યાર બાદ ફરી તેઓ ૧૯૪૬ માં આવ્યા હતા.

છેલ્લા થોડા અઠવાડીયા દરમીયાન મી. અને મીસીસ ફ્રેશોએ જોહાનીસબર્ગ, મેરીટઝબર્ગ અને ડ્રીનીકસમાં અગ્રગણ્ય હીંદી નેતાઓની મુલાકાતો લીધી હતી અને તેઓની સાથે વિચારો ની આપલે કરી હતી. કવેકરો ઉપર કેટલા જુલમો ગુજરેલા અને એ જુલમો વચ્ચે પોતાના મતને કેવી દ્રઢતાથી વળગી રહી આઝાદી પ્રાપ્ત કરી હતી એ તેઓએ સમજાવ્યું હતું.

કપુત–સપુતનાં લક્ષણો

જે મનુષ્ય સારાં કામો કરી સંસારને સુખી કરવા યત્ન કરતા હોય તેને કુળદીપક કહીને જનતા યાદ કરે છે અને જેઓ ખરાબ કૃત્યોથી બીજાને દુઃખરૂપ થાય છે તેઓ માતાની કુખ લજાવનાર કપુત તરીકે ગણાય છે.

ઉભયની સારી નરસી કરણીનું પરિણામ તેનીજ નેતાને પણ મળે છે. જેથી જ કહેવાયું છે કે "જનની જણ તો જણ જે, ભક્ત કાં દાતા કાં શુર; નહિ તો રહેજે વાંઝણી, મત ગુમાવીશ નુર." કપુતની એક સત્ય કથની છે કે: ૧૯૩૧ ના સત્યાગ્રહના સમયમાં મોંટ ગોમરીની જેલનો સુપ્રીન્ટેન્ડંટ પોતાના અત્યાચારો અને ક્રુર સ્વભાવ ના કારણે આખા પંજાબમાં મશહુર થયો હતો. કેદીઓના શરીર ઉપર કામળો ઢાંકીને તેને એવો માર મારતો કે હાડકાં તુટી જાય. ગુદામાં મરચાં ભરાવતો, ગંદા પાણીના હોજમાં ડુબકી મરાવતો, અને એ તો તેની રોજની પ્રવૃત્તિ હતી. એનો એટલો બધો ત્રાસ હતો કે મોટા મોટા જવાંમર્દ કેદીઓ એના નામથી કંપતા હતા.

તેનો મોટો ભાઈ મુલતાનની જેલનો ઉપરી હતો. નાનકાનાની ચળવળના શીખ સત્યાગ્રહીઓ પર તેણે એવો જુલમ કર્યો હતો કે ચોમેર ત્રાહિ ત્રાહિ નો પોકાર ઉઠાતો. શાસ્ત્રોમાં કહેલો નરકનો દારોગો તો એની પાસે કશી વીસાતમાં જ નહિ. છેવટે એક ઘટના થી તેની આંખો ઉઘડી.

એની માતા પોતાના વતનના ગામડામાં એકલી રહેતી હતી. ગામડાના રીવાજ મુજબ એક દીવસે તે ડોસી એક ખેતરમાં જાજરૂ બેસીને ઉઠી. એટલે કોઇએ તેની પાસે જઇ હુકમી અવાજથી કહ્યું. "એઇ ડોસી આ મેલને ઉઠાવી લે નહિ તો સારૂં નહિ દેખાશે" ડોસી હચમચી તો ગઇ પણ તેજ સ્વરથી બોલી "અરે ઓ છોકરા તુ શું બકે છે?" પેલા માણસે કહ્યું હું બકતો નથી પણ હુકમ કરૂં છું જો તેમ નહિ કરશે તો એ મેલુ તારા મોઢામાં ભરી દેવાશે. સ્ત્રી સમજીને તને કંઇ નથી કહેતો પરંતુ તે સાપ જણેલા છે. જેથી જીવમાં એમ થાય છે કે તારૂં મોં ફાડીને ઘાલી દઉં." ગામડા માં સૌ કોઇ ખેતરોમાં જ દિશા જાય છે પરંતુ આ ડોસીના પુત્રોના કરતુકો થી એના વતનના ગામડામાં પણ સારી પેઠે ક્ષોભ ફેલાઇ ગયો હતો અને એ અત્યાચારીની મા પ્રત્યે પણ લોકો મન માં તિરસ્કાર ધરાવવા લાગ્યા હતા જેથી એ ખેતરના માલિકે નિડરતાથી આ કહ્યું હતું.

ડોસી પ્રસંગની ગંભીરતા સમજી ગઇ જેથી ચુપચાપ તે મેલાને તેણે પોતાના કપડાના છેડામાં બાંધી લીધુ અને ત્યાંથી તે સીધી પોતાના પુત્ર પાસે મુલતાન જઇ પહોંચી. જાલીમ પુત્ર માતાની હકીકત સાંભળીને આવી હાલત જોઇ સમસમી ગયો. અને ત્યારથી તેણે કેદીઓ પર જુલમ નહિ ગુજારવાની પ્રતિજ્ઞા લીધી. સપુતની એક સત્ય વાત છે કે: બંગાળના સ્વ. ઇશ્વર ચંદ્ર વિદ્યાસાગર જ્યારે નાના હતા ત્યારથી જ ઉદાર દિલના ને પરદુખે દુઃખી થઇ મદદ કરવાની વૃત્તિના હતા. પોતાની પાસે કોઇ દુઃખી આવીને યાચના કરતો તેને થોડ ઘણું આપી ને પણ ભીડ ભાગવા યત્ન કરતા એક વાર એક અતિથિએ આવીને થોડા રૂપીયાની મદદ માગી અને જો ન મળે તો ભારે સંકટમાં આવી પડવાનું કહ્યું જેથી તેઓને ઘણું લાગી આવ્યું; પણ પોતાની પાસે તો કશું ન હતું. જેથી પોતાની માતા પાસે આવી કહ્યું. મા! બહાર કોઇ અતિથિ આવ્યો છે તેને થોડાક રૂપીઆની ખાસ મદદ જોઇએ છે. પણ મારી પાસે નથી. તું તારી સોનાની બંગડી આપને:

મા એ હસીને કહ્યું "બેટા! તું મારાં બધાં ઘરેણાં ઉતરાવીને જ જંપીશ." ઇશ્વરચંદરે કહ્યું: મા! હું મોટો થઇશને ત્યારે તારા બધાં ઘરેણાં બનાવી આપીશ.

માએ હસીને બંગડી કાઢી આપી તે લઇને ઇશ્વરચંદરે તે ગીરવે મુકી ને પેલા અતિથિનું દુઃખ ભાંગી ઘેર આવ્યો. ત્યારે માએ પુછયું "કેમ તનું દુઃખ ભાંગ્યું? સોનાનાં ઘરેણાં કરતાં જીવતાં ઘરેણાંની શોભા ઓર છે."

ઇશ્વરચંદરે મોટા થયા પછી ઘણો પૈસો પેદા કર્યો. એક વાર મા દીકરો બેઠાં છે. ઇશ્વરચંદરે કહ્યું: "મા, નાનપણમાં તો તારાં ઘણાં ઘરેણા મેં ગીરવે મુકી દીધેલા હવે તને તે કરાવી આપું? બોલ મા તને શું શું જોઇએ છે?

મા બોલી. "હા બેટા. હું પણ લાંબા સમયથી એજ વીચાર કરી રહી છું. કે મારે ઘરેણાં જોઇએ છે." ઈશ્વરચંદરે ઉત્સાહમાં પુછયું "કયા કયા?" મા એ કહ્યું "વધારે કીંમતના" ઇશ્વરચંદરે કહ્યું" ભલે મારી બધી સંપત્તિ ખતમ થાય તો પણ તારા ઘરેણાં હું કરાવીને જ રહીશ મા!"

મા એ કહ્યું "તો બેટા! સાંભળ! મારા ઘરેણાં ધનનાં નથી, સોના ચાંદીનાં પણ નથી. જે ઘરેણાં માટે માણસ માણસ વચ્ચે અને ભાઈ ભાઇ વચ્ચે લડાઇ થતી હોય તે ઘરેણાં મને જોઇતાં નથી, મને તે શોભે પણ નહીં." પછી મા એ ધીમેથી કહ્યું. "મારૂં પહેલું ઘરેણું છે જ્ઞાન. મારા દેશનાં બાળકોમાંથી કોઈ પણ અજ્ઞાન ન રહે તે માટે તું એક ધર્માદા સ્કુલ કાઢ. બીજું મારૂં ઘરેણું છે સેવા. મારા દેશમાં લાખો એવાં બાળકો અને લોકો છે જેઓ બીચારા દવા વગર મરી જાય છે. તેમના માટે ધર્માદા દવાખાનું ખોલ કે જ્યાંથી બધા મફત દવા લઇ જાય. અને ત્રીજું છેલ્લું ઘરેણું છે જીવન. દેશમાં લાખો માણસો દરિદ્રતાના કારણે ભૂખ્યા રહે છે. તેમને માટે અન્નક્ષેત્ર (સદાવ્રત) ખોલ."

ઇશ્વરચંદ્રનું જીવન ચરિત્ર જાણનારા જાણેજ કે છે તેણે મા માટે એ ઘરેણાં પોતાની તમામ મુડી ખર્ચીને બનાવી આપ્યાં હતાં.

'પ્રતાપ'માંથી સાભાર

"ગોલ્ડ મેડલ" ક્વોલીટી

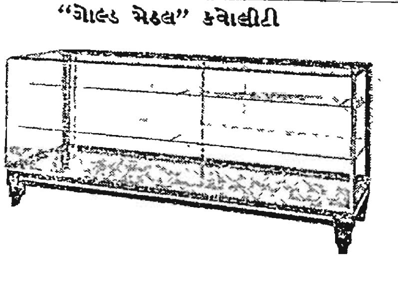

હાઇ-ક્લાસ
ડીસ્પ્લે કાઉન્ટરો
અને ડિફ્રેસીમ
રીફ્રીજરેટર
કાઉન્ટરો

અસોસીએટેડ શોપફીટર્સ લીમીટેડ

104 Marshal Street, (Facing Escom House)
Phone 33-4211/2 JOHANNESBURG P. O Box 6501

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ ખબરપત્રી તરફથી)

મુંબઈ, જુન તા. ૨૭, ૧૯૫૧.

નેહરૂનો હેવાલ

ઓલ ઇન્ડિઆ કોંગ્રેસ કમીટીની એક ખાસ બેઠક બેંગલોરમાં મળવાની છે. તેને લક્ષમાં રાખીને શ્રી. નેહરૂએ એક લાંબું નીવેદન તઇયાર કર્યું છે. આ ખાસ બેઠકનો મુખ્ય ઉદ્દેશ એ છે કે કોંગ્રેસનું ચુંટણીનું જાહેર નામું (મેનીફેસ્ટો) તઇયાર કરવો; આયોજન પંચે (પ્લાનીંગ કમીશને) જે પંચ વાર્ષીક યોજના તઇયાર કરી છે તેના પર વીચાર કરવો; અને કોંગ્રેસમાં જે ફુટ પડી છે (અને આચાર્ય કૃપલાનીની આગેવાની નીચે પ્રજાપક્ષ રચાયો છે ને તેમાં કેટલાંક કોંગ્રેસ સભ્યો સામેલ થયા છે.) તે બને તો સાધવાનો પ્રયાસ કરવો. આ વીચારણામાં મદદ થાય એ હેતુથી પંડીત નેહરૂએ આ હેવાલ તઇયાર કરેલો છે. તેમાં શરૂઆતમાં કોંગ્રેસની સરકારોએ કેંદ્રમાં તેમજ જુદાં જુદાં રાજ્યોમાં જે કામો ગયાં ચાર વરસમાં કર્યાં છે તે ગણાવ્યાં છે. (૧) સુલેહશાંતીની સ્થાપના, (૨) પાકીસ્તાનથી આવેલા લાખો નીર્વાસિતોનો પુનર્વસવાટ, (૩) પ્રજાતંત્રના નવા રાજ્ય બંધારણની, લોકસભા દ્વારા થયેલી, રચના. (૪) વહીવટી તંત્રમાંથી ઘણા અંગ્રેજોને મુસ્લીમો ચાલ્યા ગયા છતાં તંત્રનું સંચાલન ચાલુ રહ્યું તે, (૫) રિયાસતોનું જોડાણ, જેનો જોટો જગતના ઇતિહાસમાં નથી, (૬) આયોજન પંચ—પ્લાનીંગ કમીશન—ની સ્થાપના, અને તેણે ઘણી મહેનતે તઇયાર કરેલી દેશ વીકાસની યોજના, (૭) અવરજવરનાં સાધનોમાં સુધારો.

ભવિષ્યને માટે

ભવિષ્યને માટે પોતાના જે વીચારો પંડીત નેહરૂએ જણાવ્યા છે તેના મુખ્ય મુદ્દા આ પ્રમાણે છે: (૧) આર્થીક ક્ષેત્રમાં, લોકોના વાપરની ચીજોના ભાવ નીચે ઉતારવાની જરૂર છે. અંકુશોમાં કેટલાંક અનિષ્ટો છતાં, તે આ કારણસર કાયમ રાખવાની જરૂર છે. (૨) દેશમાં ઉદ્યોગો પર સરકારની અર્થાત્ રાષ્ટ્રની માલીકી પુરેપુરી સ્થાપવાનું હાલ શકય નથી. તેથી તેમાં ખાનગી સાહસને પણ અવકાશ છે. પણ ખાનગી સાહસોવાળએ દેશહિતનો વીચાર કરી સરકારના કેટલાંક નીયમનો સ્વીકારવાં રહ્યાં છે. તેથી રાજ્યે કુટુમ્બ-આયોજનને અથવા સંતતિનિયમનને ઉત્તેજન આપવું જોઇએ. (૪) હીંદ બીન સાંપ્રદાયીક રાજ્ય છે. તેથી મુસ્લીમ, શીખ, ખ્રિસ્તી અને એવી બીજી નાની કોમો તરફ ખાસ લક્ષ આપવું જરૂરી છે. (૫) સરકારની વીદેશ નીતીને લગભગ આખા દેશે ટેકો આપ્યો છે (૬) આશા છે કે આવતી ચુંટણી માટે કોંગ્રેસના ઉમેદવારોની પસંદગીમાં ખાસ ચીવટ રાખવામાં આવશે, અને સંસ્થાના સિદ્ધાંતોને સ્વીકારનારાં તથા તે અનુસાર વર્તનારાં પ્રમાણિક સ્ત્રીપુરૂષોની જ પસંદગી કરવામાં આવશે. ખાસ કરીને લઘુમતી કોમોમાંથી તેમજ સ્ત્રીવર્ગમાંથી પુરતી સંખ્યામાં ઉમેદવારો પસંદ થાય તેનું ધ્યાન રખાવું જોઇએ. (૭) 'વધુ અનાજ ઉગાડો'ની પ્રવૃત્તિના જે સંગીન પરિણામો આવ્યાં છે તે આંકડા પરથી દેખાઇ આવે છે (૮) ગ્રામ ઉદ્યોગોને ઉત્તેજન આપવું જોઇએ. (૯) શિક્ષણ, કલા, આરોગ્ય વગેરેની પ્રવૃત્તિઓ રાજ્યની સંપત્તિ પર આધાર રાખે છે; અને સંપત્તિ તો વધુ ઉત્પાદનથી જ પ્રાપ્ત થઇ શકે.

ઇતર પક્ષો

ઇતર રાજદ્વારી પક્ષોના સંબંધમાં શ્રી. નેહરૂ કહે છે: "પ્રજાપક્ષ નીતી અથવા કાર્યક્રમમાં કોંગ્રેસથી કયાં જુદો પડે છે તે સ્પષ્ટ નથી. જ્યાં આદર્શ નીતીમાં સ્પષ્ટ મતભેદ ન હોય ત્યાં અંગત મતભેદો ઉપસ્થિત થાય છે. આ અતિ કમનસીબી બન્યું છે. અને તેથી આપણું ધોરણ નીચે ગયા વગર નહિ રહે. આ બધુ ગમે તે ભોગે ટાળવા આપણે પ્રયાસો કરવા જોઇએ. અને પ્રજા પક્ષના આપણા જુથના સાક્ષીઓને તેમ કરવા જણાવવું જોઇએ. સમાજવાદી પક્ષ આખરી હેતુઓ વીશે કોંગ્રેસથી કદાચ બહુ જુદો પડતો નથી. પરંતુ તાકીદના હેતુઓ અને પદ્ધતિઓને લાગે વળગે છે ત્યાં સુધી તફાવત છે, એ વાત સાચી છે. મતભેદ હોવા છતાં, આપણને તેમની સાથે ઝઘડો નથી અને કેટલાક સામાન્ય કાર્યક્રમ વીશે વીશાળ પ્રમાણમાં સમજુતીની શકયતા રહેલી છે. આ રીતે સમાજવાદી પક્ષ, અથવા પ્રજા પક્ષ, કે બીજા કોઇ પક્ષ સંબંધે સર્વ સામાન્ય કાર્યક્રમમાં શકય તેટલા સહકાર માટે આપણે પ્રયાસ કરવા જોઇએ. સામ્યવાદીઓએ રાજ્ય સામે હીંસાનો માર્ગ તેમજ ખુલ્લી લડતનો માર્ગ સ્વીકાર્યો છે. કોઇ પણ રાજ્ય એ નભાવી લઇ શકે નહિ. કોમવાદીઓ દેશની આગેકુચને રોકનારા છે.

પંચવાર્ષીક યોજના

આયોજન પંચે—પ્લાનીંગ કમીશને—દેશના વીકાસ માટે એક પંચવાર્ષીક યોજનાનો ખરડો તઇયાર કર્યો છે. તેના પર જે ટીકાઓ થશે તેનો વીચાર કર્યા પછી તેને છેવટનું રૂપ આપવામાં આવશે. આયોજન પંચની નીમણુંક ૧૯૫૦ના માર્ચમાં થઇ હતી. એટલે આ યોજના સવા વરસની મહેનતનું પરિણામ છે. તેમાં રૂા. ૧૭ અબજ ૯૩ કરોડના ખરચની જોગવાઇ છે. પંચના પ્રમુખ શ્રી. જવાહરલાલ નેહરૂ છે. તે ઉપરાંત બીજા છે. શ્રી. ગુલઝારીલાલ નંદા (ઉપ-પ્રમુખ,) શ્રી. વી. ટી. કૃષ્ણમાચારી, શ્રી. ચિંતામણ દેશમુખ (હીંદના નાણાપ્રધાન,) શ્રી. ગગનવિહારી મહેતા, શ્રી. આર. કે. પાટીલ. યોજનાના બે વીભાગ છે, પહેલા વિભાગમાં રૂા. ૧૪ અબજ ૯૩ કરોડને ખરચે યુદ્ધ પહેલાંને ધોરણે જીવનની જરૂરીયાતની ચીજો મેળવવાની જોગવાઇ કરવાનો ઇરાદો રખાયો છે. બીજા વિભાગમાં, રૂા. ૩ અબજને ખરચે, વધુ ઉંચા પ્રકારના વીકાસની રૂપરેખા રચાઇ છે. પહેલા વિભાગનો અમલ પંચે ગમે તે ભોગે જરૂરી માન્યો છે; બીજા વીભાગનો અમલ બહારની મદદ પર આધાર રાખશે.

વિશેષ વીગતો

આ કાર્યક્રમ અંદાજે રૂા. ૪૫૧ કરોડના ખર્ચથી અત્યાર સુધી ધરાયેલી જળસિંચન અને વિદ્યુત શક્તિ માટેની યોજનાઓને પુરી કરવાની જોગવાઇ કર છે. ' ખેતીવાડી અને ગ્રામ વીકાસ પાછળ રૂા. ૧૯૧ કરોડ, વાહન વ્યવહાર અને સંદેશ વ્યવહાર પાછળ ૩૮૮ કરોડ, ઉદ્યોગો પાછળ રૂા. ૧૦૦ કરોડ અને સામાજીક સેવાઓ પાછળ રૂા. ૧૪ કરોડ ખર્ચવાની આ યોજનામાં જોગવાઇ છે. પુનર્વસવાટ પાછળ રૂા. ૭૯ કરોડના ખર્ચની પણ જોગવાઇ રાખવામાં આવી છે.

પંચ કેન્દ્રીય અંકુશ હેઠળના અર્થતંત્ર જેમાં ખાનગી અને સહકારી સાહસો બન્ને વચ્ચે ગાઢ સહકાર હોય તેવી વ્યવસ્થા માટેનો ઇરાદો ધરાવે છે. પ્રસ્તુત યોજનામાં ખેતીવાડી પર અત્યંત ભાર આપવામાં આવ્યો છે. જળ સીંચનની નવી યોજનાઓ ૧૯૫૬ સુધી ૮૦ લાખ ૭૦ હજાર વધુ એકર જમીનને આવરી લે અને વિદ્યુત યોજનાઓ ૧૦ લાખ દસ હજાર કીલોવોટ વધુ શક્તિ પેદા કરે તેવી ગણતરી રાખવામાં આવી છે. પંચે ખેતી વીકાસની જે યોજના વીચારી છે તેનાથી દેશને ૭૦ લાખ ૨૦ હજાર ટન અનાજ, ૨૦ લાખ શણની ગાંસડીઓ અને ૧૦ લાખ ૨૦ હજાર રૂની ગાંસડીઓનો વધુ જથ્થો પ્રાપ્ત થશે.

વધારાના આ ઉત્પાદન છતાં, પંચ આવતા થોડા વર્ષો સુધી દર વર્ષે ૩૦ લાખ ટન અનાજની આયાત કરવાનું અને કટોકટી સામેની અને ભાવ વધારાની સાવચેતી તરીકે દસ લાખ ટન અનાજનો અનામત તરીકે સંગ્રહ કરવનું સુચન કરે છે. અનાજ પરથી સંપૂર્ણ કે અંશતઃઅંકુશ ઉઠાવી લેવા સામે તેમજ અંકુશની હાલની પદ્ધતિ નાબુદ કરવા સામે પણ પંચ વીરોધ દર્શાવે છે.

આ કાર્યક્રમ મળી શકતા આંતરિક સાધનોની ભુમિકા પર ઘડવામાં આવ્યો છે. જેમાં કેન્દ્ર અને રાજ્યની સરકારો એ કુલ ખરચમાં અનુક્રમે રૂા ૭૩૪ કરોડ અને રૂા. ૭૫૯ કરોડ આપવા રહેશે.

આ યોજનાઓ માટે નાણું ઉભા કરવા મિલકત વેરો, મૃત્યુ વેરો, સુધારણ કર, વેચાણ વેરાને વિસ્તૃત બનાવવા જેવાં કરવેરાના માર્ગો લેવાનું પંચ તરફથી સરકારોને સુચન કરવામાં આવ્યું છે. જો કે, આ કરવેરા છતાં રૂા. ૨૯૦ કરોડ જેટલી ખાધ પુરવાની રહેશે એમ લાગે છે.

ઉત્પાદન વધારાનું લક્ષ્ય

પંચવર્ષીય યોજનાના અંતે મીલ બનાવટના સુતરાઉ કાપડનું ઉત્પાદન ૧૯૫૦ માં ૩૬૬ કરોડ ૫૦ લાખ વાર હતું. જે વધીને ૪૫૦ કરોડ વાર થશે. જ્યારે સુતરનું ઉત્પાદન જે ૧૯૫૦ માં ૧૧૭ કરોડ ૪૦ લાખ રતલ હતું. તે વધીને ૧૬૦ કરોડ રતલ જેટલું થશે. ખાનગી સાહસોનાં બીજા ઉદ્યોગોના પ્રતિનિધીઓ સાથેની વીચારણા બાદ નકકી કરેલા વધારાયેલ લક્ષ્યાંકો નીચે પ્રમાણે છે:

	૧૯૫૦	૧૯૫૫—૫૬
ઓટોમોબાઇલ ઉત્પાદન નંગ	૩૮૪૦	૨૫૦૦૦ નંગ
સીમેન્ટ	૨૬,૧૩,૦૦૦	૪૬,૦૦,૦૦૦
સ્ટીલ (ફીનીસ્ડ)	૧૦,૦૫,૦૦૦	૧૩,૧૫,૦૦૦
ખાંડ (ફીનીસ્ડ ટનમાં)	૧૧,૦૦,૦૦૦	૧૫,૦૦,૦૦૦
ખેતીવાડીના સાધનો		
(૧) સેંટ્રીફ્યુગલ	૫૪૫,૩૦૨૯૨ નંગ	૭૭,૫૪૪ નંગ
(૨) ડીઝલ એંજીન	૪૫૯૬ નંગ	૪૬૧૯૩ નંગ

હિંદના અખબારો પર અંકુશ

હીંદ સરકારે હીંદના અખબારોની સ્વતંત્રતાપર અંકુશ મુકનારો તેનાં બંધારણમાં સુધારો કર્યો હોવાથી અખબારો એ તે સામે વીરોધ કર્યો હતો અને સઘળા દઇનીકોએ એક દિવસની હડતાળ પાડવાનો ઠરાવ કર્યો હતો, ૧૫૯ દઇનિકોમાંથી માત્ર ૨૮ દઇનિકો હડતાળ પાડી હતી. બાકીનાઓએ ઓલ ઇન્ડિઆ ન્યુસપેપર એડીટર્સ કોન્ફરન્સના પ્રમુખ શ્રી. દેશબંધુ ગુપ્તાએ હડતાળ મોકુફ રાખવાની આપેલી સલાહને માન આપ્યું હતું, એમ સાપાગેપટરનો ન્યુ દિલ્હીથી સંદેશો જણાવે.

जब आएगा नया जमाना

(भाइ चरन सरन 'नाज')

हिमगिरि की दहलेगी छाती, गंगा की पलटेगी धारा
खोली में सर्वोदय होगा, महलों का डुबेगा तारा
नवजीवन का स्रोत बहेगा, दुख का होगा वारा न्यारा

काली काली रात से साथी,
इस रजनी के गात से साथी,
जीत से साथी मात से साथी,

भोर की किरनें फुट रही हैं,
शतरंजी चालें टुट रही हैं,
जुलम की नब्जें छुट रही हैं

लौ दे उठेंगे ऐ साथी, दामन पर आंसू धब्बे
कर्म की ऐसी जोत जगेगी, जाग उठेंगे जुग के सपने
धरती ऐसी समतल होगी, मिट जाएँगे ऊंचे नीचे

छतें महल की नीची होंगी,
झोपड़ियाँ कुछ ऊँची होंगी,
ऊँची नीची एक सी होंगी,

छोटे बड़े बराबर होंगे,
छत्री शुद्र बराबर होंगे,
सभी समान उजागर होंगे.

देवों की भाषा के उपर, मानो पानी छा जाएगी
गिट पिट सिट पिट सुनकर/जनता, कबतक आखिर भरमाएगी
'ऐन' 'गैन' 'फे' 'काफ' के डर से कबतक जनता भय खाएगी

खोली की भाषा में साथी,
खेतों की गाथा में साथी,
दलितों की चरचा में साथी,

फिर से वेद रचे आएँगे,
फिर जिबरील सँदेसे देंगे,
हल, कुदाल के मन्त्र कहेंगे.

तकदिरें अंगड़ाई लेंगी, मेरी कविता के सरगम से
नव युग का निर्मान करुँगा, अपने आँसू के बेटम से
सुख का इक संसार रचुंगा, दुख की लय से अपने गम से

दुख है सुख का पहला जीना,
एक करुंगा खुन पसीना,
सीख रहा हुं मैं अब जीना,

मरुथल पर भी सावन होगा,
सुखमय सबका जीवन होगा,
मरुथल भी अब मधुबन होगा.

बादल की बजती है नौबत, प्लावन लेता है अंगड़ाई
सोई उमंगे जाग उठी हैं, आंखें मलती है तरुनाई
राई उठ कर परबत होगी, परबत बन जाएगा राई

पैरों के डगमग में साथी,
दुखती हुई रग रग में साथी,
मानव के हर डग में साथी

यौवन जादू फूंक रहा है,
जीवन चाबी कूक रहा है,
नाड़ी में बल हुक रहा है.

धरती का उलटेगा आंचल, स्वर्ग का परदा हट जाएगा
जीवन जोत से दमकेगा कन, जुग का अंधेरा छट जाएगा
जुग जुग का संताप ऐ साथी, धीरे धीरे कट जाएगा

धरती के आंचल की ममता,
मानव को देती है समता,
क्या राजा, क्या जोगी रमता,

एक कोख से सब जन्मे हैं,
हम सब इस धरती ही के हैं,
कौन है बैरी ? सभी सगे हैं.

'नया हिंद'

આભાર

શ્રીમાન અંબારામભાઇ તેમજ રતીલાલ મન્છારામભાઇ એમના સ્વ. પિતાશ્રી મન્છારામ રણછોડજી જેમનું અવસાન કેડોક મુકામે તા. ૧૬–૬–૫૧ ના રોજે થયું હતું, તે સમયે પોર્ટ-ઇલીઝાબેથ, કવીનસ્ટાઉન, મીડલબર્ગ કેઇપ વીગેરે સ્થળોથી જે ભાઇઓએ પધારી સ્મશાન યાત્રામાં હાજરી આપી હતી તેમજ પુષ્પાંજલી અને દિલસોજીના તારો અને પત્રો મોકલ્યા હતા તે સર્વ ભાઇ બહેનોનો આ પત્રદ્વારા હાર્દિક આભાર માને છે.

આ મેલમાં આવેલાં નવાં પુસ્તકો

નીતી નાશને માર્ગે (ગાંધીજી)	૨	૦
"હીંદ સ્વારાજ્ય" ગાંધીજીના હસ્ત લીખીત છાપમાં અને એક છાપેલી ટાઇપ કોપી સાથે	૧૦	૦
આરોગ્યની ચાવી (ગાંધીજી)	૧	૦
અનાસકતી યોગ (ગાંધીજીએ ગીતા જીનો કરેલો અનુવાદ)	૧	૬
સરદારનું જીવન ચરીત્ર	૧૩	૦
રાજેન્દ્રપ્રસાદનું જીવન ચરીત્ર	૧૦	૦
શ્રાદ્ધ તેર દીવસો (બાપુના શ્રાદ્ધ વખતના વિનોબાજીના પ્રવચનો)	૧	૬
સરદારના ભાષણો	૧૨	૦
મારી જીવન કથા (નેહરૂ)	૧૫	૦
દીલ્હી ડાયરી (ગાંધી)	૧૦	૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

નવાં વેચવાના પુસ્તકો

સમરાંગણ	૬	૩
ઋણાનું બંધ	૬	૦
મધુપ	૭	૦
વિજ્ઞાનીક જગત		૫૩
ગુપ્તધન (ટાગોર કૃત નોવેલ)	૬	૦
ચિત્રલેખા	૮	૦
ચાંદ મુખી	૭	૦
જગતનો તાત (અરધે ભાવે)	૨	૬
ઉષાચશ્મા	૬	૬
પંડીતજીની હાસ્ય પ્રભા	૭	૬
ધરતીને માથાળે	૬	૦
વિરાટનો ઝબ્બો	૩	૦
સરદારના ભાષણોનો સંગ્રહ	૧૨	૦
મોટો જોડણી કોષ	૧ ૨	૬
રાતુ ફૂલ	૬	૦
એને ચરણે	૨	૩
ચાબેરવાલી (ટાગોરની નોવેલ)	૮	૦
ગૃહીણી મીત્ર (સ્ત્રી ઉપયોગી)	૧૦	૦
રવીવંદના	૫	૬
વારસદાર	૭	૬
મીરા પ્રેમ દીવાની	૧૩	૬
આગે કદમ	૭	૬

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

મીલાપના છેલ્લા અંકો આ મેલમાં આવ્યાં છે. પ્રત્યેક અંકની ૨ ૩

મળવાનું ઠેકાણું:

Indian Opinion
P. Bag,
Phoenix.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રાસ્તી ૧૯૫૧ જુલાઇ	હીંદુ ૨૦૦૭ આષાઢ	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શેહે. કદમી	સુર્યોદય ક.મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
શુક્ર	૨૭	વદ ૯	૨૨	૨૮	૬–૪૩	૫–૨૧
શની	૨૮	,, ૧૦	૨૩	૨૯	૬–૪૨	૫–૨૨
રવી	૨૯	,, ૧૧	૨૪	૩૦	૬–૪૧	૫–૨૩
સોમ	૩૦	,, ૧૨	૨૫	૧	૬–૪૦	૫–૨૪
મંગળ	૩૧	,, ૧૩	૨૬	૨	૬–૩૯	૫–૨૫
બુધ	૧	,, ૧૪	૨૭	૩	૬–૩૮	૫–૨૬
ગુરૂ	૨	,, ૩૦	૨૮	૪	૬–૩૭	૫–૨૭

ચિંતા ? ! ! !
શાની ચિંતા ?

તમારા રસોડામાં ઘટતા કરીયાણા – ગ્રોસરી – (મરી મસાલો, કઠોર, ઘરગથ્થુ દવાઓ, હવન–પુજા તેમજ લગ્ન અંગેની તમામ જરૂરીયાતોની ચીંતા હમારા ઉપર છોડી દો. સંતોષકારક માલ કિફાયત ભાવે, વીના વિલંબે મોકલાવી શું. "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો એ હમારો મુદ્રાલેખ" છે.

એડરેસ: ૧૧૦ વિકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન, ફોન: ૨૪૮૭૫

પરભુ નરસીંહ એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ.
ડરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

સર્વ માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલાવવામાં આવશે.

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

ગાંધીજીએ લખેલા અથવા ગાંધીજી ઉપર લખાયલા પુસ્તકોનો નીચે સમાસ થાય છે.

- **આત્મ કથા** (ગાંધીજી) ૭ ૬
- **અમારા બા** (કસ્તુરબા ગાંધી) ૪ ૦
- **ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર** ૧ ૦
- **ગાંધીજીની સાધના** ૫ ૩
- **ગાંધીજીના સમાગમમાં** ૫ ૦
- **જીવન પરોઢ** (શ્રી. પ્રભુદાસ ગાંધીએ ફીનીક્સ આશ્રમ ના કેટલોક ઇતીહાસ પોતાના જીવન પરોઢ દરમ્યાન બનેલો આલેખ્યો છે.) ૧૧ ૦
- **ગાંધીવાદી આર્થીક યોજના** ૫ ૦
- **ધર્માત્મા ગોખલે** (ગાંધીજી) ૧ ૬
- દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ ૭ ૬
- બાપુની પ્રસાદી (મથુરાદાસ ત્રીકમજી) ૫ ૦
- **બાપુ-મારી-મા** મનુ ગાંધી ૨ ૦
- **બાપુના પત્રો:** (આશ્રમની બેનો ઉપર) સંપાદક કાકા કાલેલકર ૨ ૬
- પાયાની કેળવણી (ગાંધીજી) ૩ ૦
- મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી
  - ભાગ પહેલો ૧૦ ૦
  - „ બીજો ૧૨ ૦
  - „ ત્રીજો ૧૧ ૬
  - „ ચોથો ૮ ૯
- **ગાંધી વિચાર દોહન** ગાંધીજીના વિચારોને સ્પષ્ટ કરતું પુસ્તક ૨ ૬
- બાપુની કારાવાસની કહાણી (આગાખાન મહેલના એકવીસ માસનો ઇતીહાસ. લેખીકા ડૉ. સુશીલા નૈયર.) કીંમત શી. ૧૫/૦.
- **પ્રેમ પંથ** ભા. ૧ ૦
- ” ” ” ૨. ૬
- **રામ નામ** (ગાંધીજી) ૨ ૦
- **સાધનાના તેર દિવસો** (વીનોબાજી) ૧ ૬
- **બાપુના-બા ને પત્રો** (કસ્તુરબા પર લખાયલા પત્રો) ૨ ૬
- **કસ્તુરબા સ્મારક અંક** ૧ ૦
- **ગાંધી સ્મારક અંક** ૨ ૦
- **બાપુની ઝાંખી** ૩ ૦
- **મંગળ પ્રભાત** ૧ ૦
- ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા (મથુરાદાસ ત્રીકમજી) ૨ ૬
- **વ્યાપક ધર્મ ભાવના** (ગાંધીજી) ૫ ૬
- **આશ્રમ ભજનાવલી** ૧ ૩

કીશોરલાલ મશરૂવાળા કૃત

- કેળવણીનો વીકાસ કી. ઘ. મ. ૩ ૦
- **ગીતા મંથન** (ગીતાજીનો સમજી શકાય એવી રીતે લખાણથી કરેલો અનુવાદ) ૭ ૬
- **ગીતા ધ્વની** (ગીતાજીના ગુજરાતી શ્લોકો) ૧ ૩
- **બુદ્ધ અને મહાવીર** ૨ ૬
- **સ્ત્રી પુરૂષ મર્યાદા** (આજ કાલની, પુરૂષમાં ચેવાતી પ્રશ્નો ઉપર પુછાતા પ્રશ્નના જવાબરૂપે જે લેખો લખાયા છે તેનો સંગ્રહ) ૨ ૬
- **રામ અને કૃષ્ણ** ૩ ૦
- **સમુળી ક્રાંતી** ૫ ૦

જીવન ચરીત્રો

- મારી જીવન કથા જવાહરલાલજી ૧૫

તેજ ચીત્રો પાંચ મહાન વીરોના ચરીત્રો

- માહાદેવ દેસાઇનું પુર્વચરીત્ર ૨ ૩
- **સરદાર પટેલ** વલ્લભભાઈ પટેલ ૩ ૦
- મારી જીવન કથા રાજેન્દ્ર પ્રસાદ ૧ ૦ ૦

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

- આપણી કોંગ્રેસ ૪ ૦
- **ઈન્દુને પત્રો** (નેહરૂ) ૩ ૦
- **સુપનહી રહેવાય** (ટોલ્સટોય) ૫ ૦
- **કલ્કી અથવા સંસ્કૃતીનું ભાવી** (રાધા કૃષ્ણન) ૨ ૦
- પુર્વ અને પશ્ચિમ ૫ ૦
- જીવતા તહેવારો (કાકાસાહેબ) ૪ ૦
- જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન ભા. ૧-૨. (નેહરૂ) ૧-૩-૦
- ટોલ્સટોય અને શીક્ષણ ૨ ૦
- **ઓતરાતી દિવાલો** (કાકા કાલેલકર) ૧ ૩
- બુદ્ધ લીલા ૧ ૬
- **બુદ્ધ ચરીત્ર** (પદ્ય) ૪ ૦
- **નવલ ગ્રંથાવલી** ૫ ૬
- **સોવીયટ રશીયા.** (રશીયા વીશે જાણવા જેવું) ૧૦ ૦
- **શેક સ્પીઅરના કથાનકો** (વાર્તા સંગ્રહ) ૨ ૬
- **હજરત મહમદ** (ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળુ પાડતું ન્હાનું પુસ્તક) ૧ ૦
- **લોકમાતા** (કાકા કાલેલકર) ૧ ૬
- **સ્મરણ યાત્રા** (” ”) ૫ ૦
- હિંદી કોમી ત્રીકોણ ૦ ૦

ટોલ્સટોય કૃત ઉત્તમ નવલકથાઓ

- **અંધારાના સીમાડા** (નાટીકા) ૩ ૦
- બે નવલકથાઓ ૫ ૦
- દ્રષ્ટિ પરીવર્તન (નવલકથા) ૫ ૩

શરદ બાબુની નવલકથાઓ

- **અપુર્વ ભારતી** ૧૨ ૬
- **અનુરાધા** ૬ ૦
- **કમળા** ૬ ૦
- **કાશીનાથ** ૫ ૦
- **ચંદ્રનાથ** ૪ ૦
- **ચરીત્રહીન** ૧૩ ૬
- **છબી** ૭ ૬
- **જીવન યાત્રા** ૪ ૦
- **જાહ્નવી** ૭ ૬
- **નવીના** ૧૦ ૦
- **દત્તા** ૮ ૦
- **દુર્ગા** ૮ ૬
- **દેવદાસ** ૫ ૦
- **મધુ વાર્તાઓ** ૧ ૬
- **ધુળેટા** ૬ ૦

ટાગોર કૃત

- **પંચ ભુત** ૬ ૦
- **આરંભ અને ચાર અધ્યાય** ૫ ૩
- **ચતુરંગ અને બે બેનો** ૬ ૬
- **ઘરે બાહિરે** ૬ ૦
- **રાજર્ષી** ૭ ૦
- **લાવણ્ય** ૫ ૦
- ચિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત) ૧૨ ૦

ટુંકી વાર્તાઓ અને નવલ કથાઓ

- **અમેલી અને પ્રતીમાં** ૪ ૬
- **ચિત્ર લેખા** ૮ ૬
- **ચતુરશે વાર્તા સંગ્રહ** ૨ ૬
- **ગામની વાતો** ૬ ૦
- **ગોરી બાલા** ૧૦ ૦
- **મોહન મોઘમદ નવલકથા** ભા. ૧-૨ સેટની ૧૩ ૦
- જય સીંહ સીધ્ધરાજ ૧૧ ૦
- **જલબીંદુ** નોવેલ ૫ ૦
- **અખૂટ ધારા** ૮ ૬
- **આશાનું બીજ** ભા. ૧ ૨ સેટની ૧૮ ૬
- **આવતી કાલ** ૭ ૦
- **અપસરા** (ચાર ભાગનો સેટ) ૧-૧૨-૬
- **અધુરી વાતો** ૧૦ ૩
- **અમે બધા** ૧૧ ૦
- અખંડ જોડી ૪ ૦
- **અથડાતા વાયરા** ૭ ૩
- **ઉન્નયન નોવેલ** ૭ ૦
- **ઉંડા અંધારેથી** ૫ ૦
- **ઉભીવાટ** ૮ ૬
- **ખીસા કોશ** ૩ ૦
- **ખમ્મા બાપુ** બાપુઓના જીવનને ઉઘાડુ પાડતી નોવેલ ૭ ૬
- **કાચ વધ** ૧૦ ૬
- **કેવડાના કાંટા** ૭ ૦
- **છેલ્લો પ્રયોગ** (વાર્તા સંગ્રહ) ૭ ૬
- દાલ ચીવડાનો દાયરો ૪ ૬
- દીન ચર્યા ૭ ૬
- મેઘ બીન્દુ (કણિકાઓ) ૭ ૦
- **કાન્તી** ૬ ૦
- **પચાસવર્ષ પછી** ૭ ૦
- **ભાગ્ય નિર્માણ** (જયભીખ્ખુ) ૭ ૬
- **ઇશ્કની ખુશબુ** ૬ ૦
- **કલાની સહચરી** ૫ ૬
- **હરીપોશાક** ૯ ૦
- **ત્રણ અર્ધું બે** ૬ ૦
- તણખા (ટુંકી વાર્તાઓનો સંગ્રહ) ૭ ૦
- **દોન ક્રુવ** ૪ ૬
- **દરીયાઈ બહાર વટીયા** ૭ ૬
- **દરીયાવાટ** ૯ ૬
- **હીરીફની વાતો** ૬ ૦
- નીલ પંખી ૩ ૦
- નીલ રેખા ૮ ૦
- પ્રતીકાર ૬ ૬
- **કુટેલા સુવર્ણ પાત્રો** ૧૦ ૦
- પ્રભાત ફીરણો ૭ ૬
- **પહેલો ફાળ** ૬ ૦
- **પિયાસી** ૮ ૦
- **પૌરાણીક નાટકો** ૫ ૬
- મેઘ ધનુષ્ય ૬ ૦
- **માનવ તાના મુલ** ૦ ૦
- **મરૂ ભુમી** ૯ ૦
- **મળેલાજીવ** ૮ ૦
- **મોહીની** ૮ ૦
- **મનોરમા** ૭ ૦
- **માણુસાઇના દીવા** ૭ ૦
- **ભીરૂ સાથી** ૧૨ ૦
- મૃત્યુનું રહસ્ય ૧૦ ૦
- માનવીની ભવાઇ ૧૨ ૦
- માયાવી સંસાર ૭ ૬
- ઝંઝાવાત ભાગ ૧ ૧૦ ૦
- ચિત્રોદતી ૭ ૬
- દીનાનાથ ૧૦ ૬
- ઠેગાઇનો ભોગ ૮ ૦
- જામ તમાચી ૯ ૦
- બે દેશ દીપક ૫ ૦
- પુત્ર જન્મ ૧૩ ૦
- પરીષેશ ૭ ૦
- પીતાજીનો વન પ્રવેશ ૭ ૦
- પૃથ્વીશ ૭ ૯
- ત્રીવીધ તાપ ૫ ૦
- માડી જાયો ૫ ૬
- માલધારી ૬ ૬
- **સૌરાષ્ટ્રની પ્રેમ કથા** (નોવેલ) ૮ ૬
- **સોહાગણ** ભા. ૧-૨ સેટની ૧૦ ૦
- **કમળી અફસર ઘે** ૫ ૬
- **સોહાગ** ૬ ૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

Indian Opinion P/Bag, Phoenix Natal.

વેચવાના પુસ્તકો

- રાજમાર્ગ (ગાંધી યુગની નોવેલ) ૬ ૦
- રાજ સન્યાસી (ધુમકેતુ) ૧૦ ૬
- **અથડાતા વાયરા** ૭ ૬
- **માણુસાઇના દિવા** ૭ ૦
- **માનવતાના મુલ** ૬ ૦
- **મોહીની** ૮ ૦
- **મળેલા જીવ** ૮ ૦

C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.

PHONE 33-2651

MASTER BROS.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ

હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેકટ ઇમ્પોર્ટસ

રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ વુલન રગ્સ. બ્લાન્કેટસ—બેબી બાળકો માટે જાત જાતનો માલ. તેમજ ક્રેપડીચીન જ્યોરજેટ સાડીઓ વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા ભલામણ છે

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન: ૩૩–૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29638.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General Commission Agents

10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.

Special attention is paid to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતીહાસ

દેશ વીદેશ ભા. ૧	૨	૯
ગુજરાતનું ગારવ	૧	૯
હિંદના ઇતીહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨	૨
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૧	૬

ભુગોળ

દેશ દેશાવરમાં ભા. ૧	૨	૦
આર્થીક ભુગોળ	૫	૯
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧	૧૦
" " ભા ૪	૨	૩

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ	૧	૯
દેશ દીપકો	૨	૦
બાળ જગત	૧	૬

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨	૦
મીસ રેકુંસ અંકગણીત ભા. ૧	૨	૯
મારું ગણીત ભા. ૧	૧	૩
" " ભા. ૩	૧	૬

સાહિત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પાંચમુ	૨	૩
,, સાતમુ	૨	૩
ઘેર બેઠા ઈંગ્લીશ શીખવા માટે પાઠાવલી ભા. ૧–૨ પ્રત્યેકની	૨	૦

નુતન લેખન માળા આ માળા માં નીચલા ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન લેખન તાલીમ વર્ગ

,, ,, ધોરણ ૧–૨–૩–૪

પ્રત્યેકની કીંમત	૧	૦

નવયુગ વાચન માળા

બાળપોથી	૧	૨
પુસ્તક પહેલું	૧	૩
પુસ્તક બીજું	૨	૦
પુસ્તક ત્રીજું	૨	૩
" ચોથું	૨	૩

સાહીત્યકલ્લોલ

સાહિત્ય માટે વાચન વધારવા વદ્યાર્થીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજું	૨	૩
,, ત્રીજું	૨	૩

વિદ્યાપીઠ વાચન માળા

ચાલણ ગાડી	૧	૦
પહેલી ચોપડી	૧	૦
બીજી ચોપડી	૧	૦
ત્રીજી ,,	૨	૩
ચોથી ,,	૨	૧
પાંચમી ,,	૩	૦
પુસ્તક	૨	

ચાલો લખીએ

શ્રેણી ૧	૧	૬
" ૨	૧	૬
" ૩	૧	૯
" ૪	૧	૯
" ૫	૨	૦
" ૬	૨	૦
" ૭	૨	૯

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)		7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)		7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland		7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant		1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao		3	0
THE U.K.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala		5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani		2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao		2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)		3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906 1914)		4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)		4	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non co-operation Movement (1921 22)—Krisnadas		8	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers		5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa		3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin		7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland		15	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi		10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah		15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)		15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers		5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller		2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell		5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy		15	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.		14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan		2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)		2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions		7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa		3	6
MAHATMA GANDHI—Louis Fischer	1	10	0

ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	8	0
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	18	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M K Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
DIET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	6
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
BAPU—Marry F. Barr	1	0
TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	9	0
SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendraprasad	4	0
MY LIFE AND MISSION—Vivekanand	1	3
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
TALES OF BENGAL—Santa and Sita Chatterji	8	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0
INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedandanda	8	6
KARMA YOGA—Vivekananda	2	6
POEMS—Ramdas	1	7
AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
THE SCEPTRED FLUTE—Sarojini Naidu	8	0
SARVODAYA—M. K. Gandhi	2	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

47, Commissioner Street,

JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711, Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ ભાણાભાઈ કદીપોરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ઘીની તેમજ મોઘા મેવા, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારૂં વખણાએલું સુરતી ભુસું સેવ, મમરા, ગાંઠીઆ, ભજીઆ, પાતરા વિગેરે દરરોજ તાજાં બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે ટુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6576. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,

34 President St., Corner Diagonal Street.

JOHANNESBURG.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944. P.O. BOX 4889.
TEL ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઇટ્રીકાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—:: હોલસેલ વેપારી ::—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

"Tell me, Doctor . . . *is there an antiseptic specially suitable for women's use?"*

The modern antiseptic 'Dettol' is first and foremost a destroyer of germs: in the Hospitals of Southern Africa it is the chosen weapon of defence against septic infection. But so gentle is 'Dettol' on human tissues, so pleasant, and safe and clean, that it might almost have been made specially for a woman's personal use. 'Dettol' is non-poisonous, deodorant, agreeable to smell; a clean clear fluid that stains neither linen nor the skin.

DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD., PO BOX 1097, CAPE TOWN

38 231-96

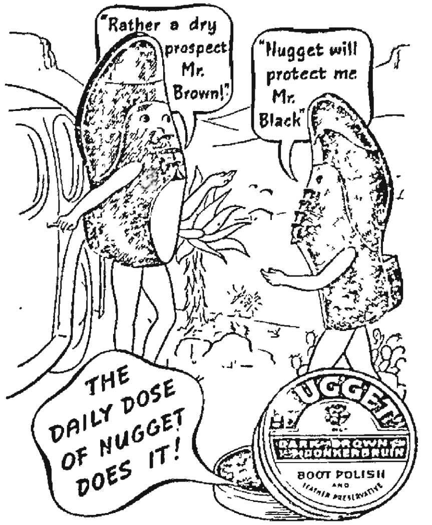

NUGGET

BOOT POLISH

Obtainable in

Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Toney Red, Ox Blood, Transparent.

AA-244

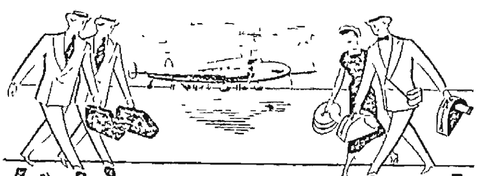

NAIROBI · DAR ES SALAAM · KAMPALA · ENTEBBE · ZANZIBAR · MOMBASA · TANGA · MBEYA · LINDI

URAMBO · NACHINGWEA · KONGWA · MWANZA · IRINGA · MOSHI · ARUSHA · TABORA · KISUMU

VISITING EAST AFRICA?

Whether it be in search of new markets or just a routine check, the "Skylion" route north offers you a smooth comfortable way of flying direct to your appointments

If you are combining business with pleasure, ask for details of our special excursion fares.

"Skylion" services leave DURBAN for East Africa every Tuesday at 06.15 and follow the smooth coastal route via Lourenco Marques and Mozambique

THIS TIME—FLY "SKYLION"

EAST AFRICAN AIRWAYS

Full details from I A T A Travel Agents or South African Airways

1708 I

..and SUNBEAM is so economical too!

House-proud wives who strive to keep their homes bright and cheerful-looking use Sunbeam. .it gives that pleasing shine to floors and furniture!

And so economical too...a *little* Sunbeam spreads easily over a *large* area to shine for days on end.

Sunbeam makes work easy...saves time and money

FOR BRIGHTER FLOORS AND LIGHTER WORK Always ask for

SUNBEAM POLISH

Shines... and shines and shines

20 5204 2

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.